

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

114'üncü Birleşim (Olağanüstü)
16 Ağustos 2024 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- BU BİRLEŞİM TUTANAK ÖZETİ

III.- GELEN KÂĞITLAR

IV.- YOKLAMA

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel, Grup Başkan Vekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Murat Emir; Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit; Saadet Partisi Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile 150 milletvekilinin; Anayasa'nın 93'üncü ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 7'nci maddeleri uyarınca, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesinin görüşülmesi için olağanüstü toplantı çağrı önergesi (4/71)

2.- CHP Grubunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına devam etmesine dair İç Tüzük'ün 7'nci maddesine göre verilmiş önergesi (4/72)

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışlarının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesini görüşmek için yeter sayıdaki üyenin istemi üzerine Anayasa'nın 93'üncü ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 7'nci maddeleri gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16 Ağustos 2024 Cuma günü saat 14.00'te olağanüstü toplantıya çağrıldığına ilişkin tezkeresi (3/914)

VI.- GENEL GÖRÜŞME

A) Ön Görüşmeler

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/43)

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Şerafettin Can Atalay'ın vekilliğinin düşürülmesi kararını okuyan Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, aynı konuda talep edilen genel görüşmenin yapıldığı birleşimi yönetmesini usule aykırı bulduklarından usul tartışması açılmasını istediklerine ilişkin açıklaması

2.- CHP Genel Başkanı Özgür Özel'in, dün Genel Kurulda Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın konuşma yaptığı olağanüstü toplantıya, bu toplantıda sağlık nedenleriyle bulunamadığına, Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın bedeli ne olursa olsun her şeyi göze alarak Gazze'ye gideceğini açıklamış olmasını son derece tarihî bir ifade olarak değerlendirdiklerine; bugün Genel Kurulda yaşananlara ve TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un toplantının riyasetini devralmasının ve ortaya koyduğu tavrın son derece önemli olduğunu değerlendirdiklerine, Parlamentoda hem kötü söz, hakaret olmaması hem de asla ve asla şiddetin olmamasıyla ilgili alınacak her türlü inisiyatifte Cumhuriyet Halk Partisi olarak destek vereceklerine; Filistin halkının sonuna kadar arkasında olduklarına ilişkin açıklaması

3.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

5.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması (Devam)

6.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

7.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, hukukun üstünlüğünü, Anayasa Mahkemesi kararının ne kadar önemli olduğunu tartışmak yerine bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinin çok farklı tartışmalara sahne olduğuna ve Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

8.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde önerge sahibi olarak yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

9.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

10.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

11.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

12.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VIII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Şerafettin Can Atalay'ın vekilliğinin düşürülmesi kararını okuyan Başkan Vekili olarak, aynı konuda talep edilen genel görüşmenin yapıldığı birleşimi yönetmesiyle ilgili tutumu hakkında

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, kürsüde konuşurken milletvekillerinin yaralayıcı ve insanların şahsiyetini ilgilendiren bir dil kullanmamasının, temiz bir dille konuşmasının, Meclisin mehabetine yakışır bir üslubu takınmasının ortak arzuları olduğuna ilişkin konuşması

2.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, birleşimi yöneten Başkan değiştiği için usul görüşmesinin konusuz kaldığına ilişkin konuşması

3.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, dün Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulunda bütün dünyaya örnek teşkil eden, cumhuriyet tarihinin en önemli oturumlarından birinin bütün partilerden milletvekillerinin katılımıyla gerçekleştirildiğine, bugünkü olağanüstü oturuma da Meclisin mehabetine yakışacak temiz bir dil ve davranış içerisinde devam edilmesini istirham ettiğine ilişkin konuşması

4.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, İYİ Parti Genel Başkanı Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

5.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, dün Genel Kurulda siyasi partilerin Filistin meselesine bir millî dava olarak sahip çıkması hususunda gösterdikleri dayanışma için teşekkür ettiğine ve CHP Genel Başkanı Özgür Özel'e geçmiş olsun dileklerini ifade ettiğine ilişkin konuşması

X.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'a, TBMM İçtüzüğü'nün 160'ıncı maddesinin (3)'üncü bendi ile 163'üncü maddesi uyarınca kınama cezası verilmesi

2.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan'a, TBMM İçtüzüğü'nün 160'ıncı maddesinin (5)'inci bendi ile 163'üncü maddesi uyarınca kınama cezası verilmesi

XI.- OYLAMALAR

1.- CHP Grubunun İç Tüzük'ün 7'nci maddesinin son fıkrası uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına devam etmesine ilişkin verilen önerenin oylaması

XII.- KOMİSYONLAR BÜLTENİ

1.- 01/07/2023-31/12/2023 tarihleri arasında komisyonlara gelen, komisyonlardan çıkan ve 31/12/2023 tarihinde komisyonlarda bulunan Cumhurbaşkanlığı teklifleri, kanun hükmünde kararname ve milletvekili teklifleri ile tezkereler (II)

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, bir havayolu şirketinin verdiği hizmetlerde yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/13833)

2.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, bir uçak firmasıyla ilgili yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/13926)

3.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, hava trafik kontrolörlerinin özlük haklarında iyileştirme yapılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/14051)

4.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, bir havayolu şirketinin verdiği hizmetlerde yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/14056)

5.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Zafer Havalimanına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/14148)

6.- İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'ın, Kırşehir'in Kaman ilçesinde yer alan Atatürk Caddesi'nde yürütülen kaldırım çalışmasında kesilen ağaçlara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/14152)

7.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, TCDD'nin YHT seferlerinde sunulan gıda hizmetine yönelik şikayetlere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/14153)

8.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, bir hava yolu şirketinde yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/14298)

9.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Delice-Çorum Hızlı Tren Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/14305)

10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2023 ve 2024 yıllarında uçak inişlerinde yaşanan gecikmelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/14307)

16 Ağustos 2024 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER : Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Anayasa'nın 93'üncü, İç Tüzük'ün 7'nci maddelerine göre Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Manisa Milletvekili Özgür Özel, Grup Başkan Vekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Murat Emir; Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit; Saadet Partisi Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile 150 Milletvekili tarafından Başkanlığımıza verilen önerge üzerine olağanüstü toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114'üncü Birleşimini açıyorum.

IV.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin elektronik sisteme girerek salonda bulunduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen milletvekillerinin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını ve salondan ayrılmamalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır, gündeme geçiyoruz. (CHP, DEM PARTİ, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağırılmasına ilişkin önergeyi okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel, Grup Başkan Vekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Murat Emir; Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit; Saadet Partisi Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile 150 milletvekilinin; Anayasa'nın 93'üncü ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 7'nci maddeleri uyarınca, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesinin görüşülmesi için olağanüstü toplantı çağrı önergesi (4/71)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Büyük Millet Meclisinin ekte yer alan genel görüşme önergesinin görüşülmesi amacıyla Anayasa'nın 93'üncü ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 7'nci maddesi gereğince 16 Ağustos 2024 Cuma günü saat 14.00'te olağanüstü toplantıya çağırılmasını arz ve talep ederiz.

Özgür Özel
Manisa
CHP Genel Başkanı

Murat Emir
Ankara
CHP Grubu
Başkan Vekili

Gökhan Günaydın
İstanbul
CHP Grubu
Başkan Vekili

Ali Mahir Başarır
Mersin
CHP Grubu
Başkan Vekili

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Kars
DEM PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Sezai Temelli
Muş
DEM PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Selçuk Özdağ
Muğla
Saadet Partisi Grubu
Başkanı

Bülent Kaya
İstanbul
Saadet Partisi Grubu
Başkan Vekili

Erkan Baş
İstanbul
TİP Genel Başkanı

İdris Şahin
Ankara

Cemal Enginyurt
İstanbul

Sevda Karaca Demir
Gaziantep

Ayhan Barut
Burhanettin Bulut
Orhan Sümer
Müzeyyen Şevkin

(Adana)
(Adana)
(Adana)
(Adana)

Reşat Karagöz	(Amasya)
Umut Akdoğan	(Ankara)
Tekin Bingöl	(Ankara)
Deniz Demir	(Ankara)
Semra Dinçer	(Ankara)
Okan Konuralp	(Ankara)
Gamze Taşcıer	(Ankara)
Aliye Timisi Ersever	(Ankara)
Aylin Yaman	(Ankara)
Cavit Arı	(Antalya)
Aliye Coşar	(Antalya)
Sururi Çorabatır	(Antalya)
Mustafa Erdem	(Antalya)
Özgür Erdem İncesu	(Ardahan)
Uğur Bayraktutan	(Artvin)
Süleyman Bülbül	(Aydın)
Evrin Karakoz	(Aydın)
Bülent Tezcan	(Aydın)
Hüseyin Yıldız	(Aydın)
Ensar Aytekin	(Balıkesir)
Serkan Sarı	(Balıkesir)
Aysu Bankoğlu	(Bartın)
Yaşar Tüzün	(Bilecik)
Türker Ateş	(Bolu)
İzzet Akbulut	(Burdur)
Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
Hasan Öztürk	(Bursa)
Kayıhan Pala	(Bursa)
Orhan Sarıbal	(Bursa)
Özgür Ceylan	(Çanakkale)
İsmet Güneşhan	(Çanakkale)
Mehmet Tahtasız	(Çorum)
Şeref Arpacı	(Denizli)
Gülizar Biçer Karaca	(Denizli)
Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(Diyarbakır)
Talih Özcan	(Düzce)
Ediz Ün	(Edirne)
Ahmet Baran Yazgan	(Edirne)
Gürsel Erol	(Elâzığ)
Mustafa Sarıgül	(Erzincan)
İbrahim Arslan	(Eskişehir)
Utku Çakırözer	(Eskişehir)
Jale Nur Süllü	(Eskişehir)
Melih Meriç	(Gaziantep)
Hasan Öztürkmen	(Gaziantep)
Elvan Işık Gezmiş	(Giresun)
Mehmet Güzelmansur	(Hatay)
Servet Mullaoğlu	(Hatay)
Nermin Yıldırım Kara	(Hatay)
Hikmet Yalın Halıcı	(Isparta)
Fethi Açikel	(İstanbul)
Gamze Akkuş İlgezdi	(İstanbul)
Engin Altay	(İstanbul)
Kadri Enis Berberoğlu	(İstanbul)
Türkan Elçi	(İstanbul)
Yunus Emre	(İstanbul)
Zeynel Emre	(İstanbul)
Ali Gökçek	(İstanbul)
Özgür Karabat	(İstanbul)
İlhan Kesici	(İstanbul)
Yüksel Mansur Kılınç	(İstanbul)
Suat Özçağdaş	(İstanbul)
Turan Taşkın Özer	(İstanbul)
Oğuz Kaan Salıcı	(İstanbul)
Namık Tan	(İstanbul)
Erdoğan Toprak	(İstanbul)
Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu	(İstanbul)
Gökhan Zeybek	(İstanbul)
Ednan Arslan	(İzmir)
Murat Bakan	(İzmir)
Sevda Erdan Kılıç	(İzmir)

Gökçe Gökçen Göl	(İzmir)
Rıfat Turuntay Nalbantoğlu	(İzmir)
Ahmet Tuncay Özkan	(İzmir)
Mahir Polat	(İzmir)
Yüksel Taşkın	(İzmir)
Rahmi Aşkın Türeli	(İzmir)
Deniz Yücel	(İzmir)
Ali Öztunç	(Kahramanmaraş)
Cevdet Akay	(Karabük)
İsmail Atakan Ünver	(Karaman)
İnan Akgün Alp	(Kars)
Aşkın Genç	(Kayseri)
Vecdi Gündoğdu	(Kırklareli)
Fahri Özkan	(Kırklareli)
Metin İlhan	(Kırşehir)
Nail Çiler	(Kocaeli)
Mühip Kanko	(Kocaeli)
Harun Özgür Yıldızlı	(Kocaeli)
Barış Bektaş	(Konya)
Veli Ağbaba	(Malatya)
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	(Manisa)
Bekir Başevirgen	(Manisa)
Hasan Ufuk Çakır	(Mersin)
Talat Dinçer	(Mersin)
Gülcan Kış	(Mersin)
Süreyya Öneş Derici	(Muğla)
Gizem Özcan	(Muğla)
Cumhur Uzun	(Muğla)
Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
Mustafa Adıgüzel	(Ordu)
Seyit Torun	(Ordu)
Asu Kaya	(Osmaniye)
Tahsin Ocaklı	(Rize)
Ayça Taşkent	(Sakarya)
Murat Çan	(Samsun)
Barış Karadeniz	(Sinop)
Ulaş Karasu	(Sivas)
Mahmut Tanal	(Şanlıurfa)
İlhami Özcan Aygun	(Tekirdağ)
Faik Öztrak	(Tekirdağ)
Nurten Yontar	(Tekirdağ)
Kadim Durmaz	(Tokat)
Sibel Suiçmez	(Trabzon)
Ali Karaoba	(Uşak)
Tahsin Becan	(Yalova)
Eylem Ertuğ Ertuğrul	(Zonguldak)
Deniz Yavuzylmaz	(Zonguldak)
Aykut Kaya	(Antalya)
İskender Bayhan	(İstanbul)
Ahmet Şık	(İstanbul)
Saliha Sera Kadıgil	(İstanbul)
Sümeyye Boz	(Muş)
Ayten Kordu	(Tunceli)
Serhat Eren	(Diyarbakır)
Dilan Kunt Ayan	(Şanlıurfa)
Gülcan Kaçmaz Sayyigit	(Van)
Nevroz Uysal Aslan	(Şırnak)
Ömer Faruk Gergerlioğlu	(Kocaeli)
Adalet Kaya	(Diyarbakır)
Vezir Coşkun Parlak	(Hakkâri)
Ali Bozan	(Mersin)
Salihe Aydeniz	(Mardin)
Gülderen Varli	(Van)
Beritan Güneş Altın	(Mardin)
Yılmaz Hun	(İğdır)
Zeynep Oduncu	(Batman)
Hüseyin Olan	(Bitlis)
Öznur Bartın	(Hakkâri)
Sabahat Erdoğan Sarıtaş	(Siirt)
George Aslan	(Mardin)
Mehmet Zeki İrmez	(Şırnak)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi de Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının çağrı yazısını okutuyorum:

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışlarının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesini görüşmek için yeter sayıdaki üyenin istemi üzerine Anayasa'nın 93'üncü ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 7'nci maddeleri gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16 Ağustos 2024 Cuma günü saat 14.00'te olağanüstü toplantıya çağrıldığına ilişkin tezkeresi (3/914)

13/8/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Başkanlığından Bildirilmiştir

Türkiye Büyük Millet Meclisini, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışlarının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesini görüşmek için yeter sayıdaki üyenin istemi üzerine Anayasa'nın 93'üncü ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 7'nci maddeleri gereğince 16 Ağustos 2024 Cuma günü saat 14.00'te olağanüstü toplantıya çağırıyorum.

Milletvekillerinin belirtilen gün ve saatte Genel Kurul toplantısına katılmalarını rica ederim.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

VI.- GENEL GÖRÜŞME

A) Ön Görüşmeler

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/43) (*) □

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri, şimdi, olağanüstü toplantının konusu olan (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi'nin ön görüşmesine başlıyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Şerafettin Can Atalay'ın vekilliğinin düşürülmesi kararını okuyan Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, aynı konuda talep edilen genel görüşmenin yapıldığı birleşimi yönetmesini usule aykırı bulduklarından usul tartışması açılmasını istediklerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, usulen siz daha önce de bu kürsüde yani Divandaydınız ve Sayın Şerafettin Can Atalay'ın vekilliğinin düşürülme kararını da siz okudunuz. Bu anlamıyla bugün yeniden bir genel görüşme talebimiz var ve bu kararın yok hükmünde olduğunu söyleyen bir Anayasa Mahkemesi kararı var. O anlamıyla tekrar bu Divanda oturmanızı usule aykırı buluyoruz ve usul tartışması açmak istiyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Şerafettin Can Atalay'ın vekilliğinin düşürülmesi kararını okuyan Başkan Vekili olarak, aynı konuda talep edilen genel görüşmenin yapıldığı birleşimi yönetmesiyle ilgili tutumu hakkında

BAŞKAN – Peki, buyurun, usul tartışması açıyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Aleyhte...

İDRİS ŞAHİN (Ankara) – Lehte...

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Lehte...

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Aleyhte...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi lehte ilk söz, Ankara Milletvekili İdris Şahin'e ait.

Sayın Şahin, buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki böyle bir konuda DEVA Partisinin sözcüsü olarak lehte ne konuşacağız herkes merak ediyor ama ben de burada var olan Anayasa, Meclis teamülleri, bunları hatırlatmak üzere lehte söz almış bulunuyorum. Tekrar yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Başkanım, daha önceki Genel Kurulu yönetmiş bir isim olarak ve özellikle bireysel başvuru Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçerken 2010'da, iktidar partisinin Grup Başkan Vekili olarak bu kürsülerden bireysel başvuruyu en fazla savunan isimlerden birisi sizdiniz, birisi de şu an itibarıyla Adalet Bakanlığını yapan -o gün Bartın Milletvekili ve Adalet Komisyonu üyesi olan- Sayın Yılmaz Tunç'tu. Sayın Tunç Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara ilişkin dün diyor ki: "Meclisin yapacak bir işi yok." Medeni Kanun'un 2'nci maddesi dürüstlük kuralıdır. Bir hakkın kötüye kullanılıp kullanılmamasının en önemli örneğini bugün fiilî olarak burada gösteriyoruz lehte söz alıp tutumunuz aleyhinde konuşarak. Bunu niçin yapıyoruz biliyor musunuz? Bugün bu Meclis Genel Kurulunu Meclis teamüllerine göre, her ne kadar İç Tüzük'ün 15'inci maddesinde "Meclis Başkanı Başkan Vekilini belirler." dese de Gülizar Biçer Hanımefendi'nin yönetmesi gerekiyordu. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Meclis Başkanımız bir hakkın kötüye kullanımının en güzel örneğini sizi o kürsüye oturtmakla yaptı. Niçin yapıyor bunu biliyor musunuz? Üstüne yemin ettiğiniz Anayasa'ya aykırı davranacağınızı bildiği için bugün Genel Kurulu da size yönettiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bireysel başvuru Parlamentodan geçerken, işte burada DEVA sıralarında oturan Sayın Bakan Sadullah Ergin Bey bunu hararetle savunuyordu. Arkadaşlar, biz de sizlerin bulunduğunuz yerlerde bu değişikliği

(*) (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi tutanağa eklidir.

hararetle savunmuşuk çünkü biz inanıyorduk ki bireysel başvuru Türkiye için önemli bir adımdı. Hak ihlallerine karşı bireysel başvurunun önünü açmak hukuk devletini adım adım inşa etmenin en önemli araçlarından biriydi. Şimdi, siz ne yapıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İDRİŞ ŞAHİN (Devamla) - Hakkı olan bir bireysel başvuruyla Anayasa Mahkemesine giden, Anayasa'nın 148'inci maddesinde açıkça ifadesini bulan bu düzenlemeden yararlanan ve Anayasa Mahkemesi kararıyla hak ihlaline uğradığını bildiğiniz bu Parlamentonun onurlu bir üyesi olan Can Atalay'ın hakkını gasbediyorsunuz. Yargı kararı açıkça ortadayken, Anayasa Mahkemesi sizin bir önceki oturumda okumuş olduğunuz milletvekilliğinin düşürülmesi kararını yok hükmünde görmesine rağmen, yine hileyişeriyeye uğratiyorsunuz ve Genel Kurulda şu anda Başkanlık yapıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, adalet kantarının terazisini bozmayın lütfen. Bu bozduğunuz kantarın gün gelip sizi tartacağını asla unutmayın. İşte, burada hepimizin Anayasa'ya sadık kalacağımıza dair etmiş olduğumuz yemine uygun hareket edelim ve Anayasa 153'ün son paragrafı gereği Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara hepimiz uyalım diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Şimdi, aleyhte Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'e...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, söz hakkımı Ahmet Şık arkadaşımıza devrediyorum.

BAŞKAN - Değiştiriyor musunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Evet.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'a söz veriyorum.

Sayın Şık, buyurun. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET ŞIK (İstanbul) – Herkese merhaba.

Sözü hiç uzatmayacağım, bir tespitle başlayacağım. Sizde hiç utanma yok! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Konuşma be!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sende utanma yok, sende utanma yok!

AHMET ŞIK (Devamla) – Zerreyimiskal utanmanız yok, haysiyetiniz yok!

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Konuşma! Terbiyesizlik yapma!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sende utanma yok!

AHMET ŞIK (Devamla) – O yüzden, burada usulü konuşmaya...

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Terbiyesizlik yapma! Sende utanma yok! Sende utanma yok!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sende utanma yok, sende!

AHMET ŞIK (Devamla) – Kes sesini be! Kes sesini! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Burada usulü konuşmaya da gerek yok.

BAŞKAN – Sayın Şık, lütfen temiz bir dille konuşalım.

AHMET ŞIK (Devamla) – Hakikat her zaman acıtır, her zaman.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hadi oradan! Terbiyesiz!

BAŞKAN – Sayın Şık... Sayın Şık...

SALİHA SERA KADİGİL (İstanbul) – Hasan, otur yerine, gelirim oraya! Otur yerine! Artistliğin de bir sınırı var, yakarlar!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Haysiyetsiz sensin! Ayda yılda bir geliyor, hakaret ediyor!

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Terbiyesizlik yapma!

AHMET ŞIK (Devamla) – O salladığın parmağı kıracağız, sen bunu yaşayacaksın!

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Konuşma!

BAŞKAN – Sayın Şık... Sayın Güler...

(AK PARTİ milletvekillerinin kürsüye doğru yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri... Sayın Şık...

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.21

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, kürsüde konuşurken milletvekillerinin yaralayıcı ve insanların şahsiyetini ilgilendiren bir dil kullanmamasının, temiz bir dille konuşmasının, Meclisin mehabetine yakışır bir üslubu takınmasının ortak arzuları olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN - Görüşmelere kaldığımız yerden başlamadan önce bir hususu tekrar dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Kürsüde elbette ki her hatibin dilediği gibi konuşma hakkı vardır ve burası serbest kürsüdür, milletin kürsüsüdür. Bu kürsüde konuşurken milletvekillerimizin yaralayıcı ve insanların şahsiyetini ilgilendiren bir dil kullanmaması, temiz bir dille konuşması, Meclisin mehabetine yakışır bir üslubu takınması hepimizin ortak arzusudur. O nedenle, bugün toplumu ilgilendiren çok önemli bir konuyu genel görüşme çerçevesinde Meclisimiz tartışacağı için herkes kanaatlerini özgürce söylemeli ama temiz bir dil bunun anahtarı olmalıdır diyorum. İnşallah, bundan sonraki hatiplerin buna fazlasıyla riayet edeceklerine inanıyorum.

VIII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Şerafettin Can Atalay'ın vekilliğinin düşürülmesi kararını okuyan Başkan Vekili olarak, aynı konuda talep edilen genel görüşmenin yapıldığı birleşimi yönetmesiyle ilgili tutumu hakkında (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Ahmet Şık'ı konuşmasını yapmak üzere davet ediyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

AHMET ŞIK (İstanbul) – Usul tartışması açıldı ama burada usulü konuşmaya hiç gerek yok çünkü anayasasızlığın hüküm sürdüğü, kanunsuzluğun teamül hâline geldiği bu ülkede size mevzuat anlatacak falan değilim.

Din şarlatanlığınıza, göstermelik milliyetçiliğinize kanan, hırsızlığınızı, yolsuzluğunuzu, hukuksuzluğunuzu görmezden

gelenleri...(AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – En büyük hırsız sizlersiniz!

AHMET ŞIK (Devamla) – ...makbul vatandaş olarak gören sizlerden en çok duyduğumuz sözcükler ne biliyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Şık, lütfen temiz bir dille hitap edin.

AHMET ŞIK (Devamla) – “Vatan haini”, “bölücü”, “FETÖ’cü”, “katil”, “terörist...” (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Alçak!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...Değerli milletvekilleri...

AHMET ŞIK (Devamla) – Sizden olmayan, suçlarınıza ortak olmayan herkese “terörist” dediğiniz için Can Atalay’a “terörist” demeniz de hiç şaşırtıcı değil. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Sayın Şık, lütfen temiz bir dille hitap edin.

AHMET ŞIK (Devamla) – Ama herkes bilsin, tüm yurttaşlar bilsin: Bu ülkenin en büyük terör örgütü, hanedanlık mafyasıyla devlete çöken işte bu sıralarda oturanlar, en büyük teröristler de buradakilidir. Bunu herkes bilmeli! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – En büyük terörist sensin, sen! Alçak herif!

BAŞKAN – Sayın Şık, lütfen temiz bir dil kullanın. Sayın Şık, lütfen hakaret eden bir dil kullanmayın, temiz bir dil kullanın.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ahlaksız herif!

AHMET ŞIK (Devamla) – Hepinizin toplamının şu memlekete Can Atalay kadar hayrı dokunsa ömür boyu şükür namazı kılacak insanlarsınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ahlaksız!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ahlaksız herif!

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Size soruyorum: Bu mu temiz dil?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Alçak herif! Terbiyesiz herif!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Ahlaksız sensin!

AHMET ŞIK (Devamla) – Şimdi “utanmaz” dedim, kızdınız ya ben size anlatayım: Ahlaktan bahsedecek en son...

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – CHP Grubuna soruyorum: Bu mu temiz dille konuşma?

AHMET ŞIK (Devamla) – Bak, birazcık ahlaka sahip olsanız bu adam Meclisi yönetemez! Neden biliyor musunuz?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – En büyük terörist sensin, sen.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma saati:14.39

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Birleşime kırk beş dakika ara veriyorum ve Grup Başkan Vekillerini arkaya davet ediyorum.

Kapanma Saati: 14.54

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.55

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum. Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.54

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 17.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum. Birleşime on dakika ara veriyorum ve Meclis Başkanımız Grup Başkan Vekillerimizi arkaya davet ediyor.

Kapanma Saati: 17.57

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.07

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114’üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, birleşimi yöneten Başkan değiştiği için usul görüşmesinin konusuz kaldığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Usul tartışması, birleşimi yöneten Başkan değiştiği için konusuz kalmıştır.

Gündemdeki görüşmelere devam ediyoruz.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Hoş geldin, hoş geldin.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, öncelikle... (CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

Müsaade eder misiniz.

İçeride Sayın Grup Başkan Vekillerinin anlaşması, uzlaşması sağlanmıştır.

3.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, dün Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulunda bütün dünyaya örnek teşkil eden, cumhuriyet tarihinin en önemli oturumlarından birinin bütün partilerden milletvekillerinin katılımıyla gerçekleştirildiğine, bugünkü olağanüstü oturuma da Meclisin mehabetine yakışacak temiz bir dil ve davranış içerisinde devam edilmesini istihdam ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Öncelikle, şunu ifade etmek isterim: Dün bu salonda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulunda cumhuriyet tarihimizin en önemli oturumlarından birini gerçekleştirdik ve bütün dünyaya örnek teşkil eden, bütün partilerden...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – İdare amiri...

BAŞKAN – ...milletvekillerinin katıldığı bir oturum yapıldı. Mehabet içerisinde Meclis dünyaya örnek olacak bir oturumu gerçekleştirdi.

Değerli milletvekilleri, sizlerden istihdamım bugünkü olağanüstü oturumumuzda Meclisin mehabetine yakışacak...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Alpay'a söyleyin onu.

BAŞKAN – ...temiz bir dille ve temiz bir davranış içerisinde Meclisin bundan sonraki süreçlerine devam etmektedir.

Şimdi görüşmelere devam ediyoruz. Bu görüşmeler...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Milletvekiliniz Alpay Özalan'a söyleyin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz?

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Yumruk atmak serbest mi acaba?

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri, herkes kendi grubuna sahip olsun.

X.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'a, TBMM İçtüzüğü'nün 160'ıncı maddesinin (3)'üncü bendi ile 163'üncü maddesi uyarınca kınama cezası verilmesi

BAŞKAN – Şimdi, Grup Başkan Vekillerinin uzlaşısı sonucu her 2 arkadaşımızla ilgili alınan ortak kararı sizlerle paylaşıyorum: İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın bugünkü birleşimdeki sözleri İç Tüzük'ün 160'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında olup kınama cezası gerektirmektedir. Bu nedenle, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık hakkında İç Tüzük'ün 163'üncü maddesi uyarınca kınama cezasını teklif ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Kelime ile yumruğa aynı cezayı mı vereceksiniz?

2.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan'a, TBMM İçtüzüğü'nün 160'ıncı maddesinin (5)'inci bendi ile 163'üncü maddesi uyarınca kınama cezası verilmesi

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan'ın bugünkü birleşimdeki fiili, İç Tüzük'ün 160'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi kapsamında olup kınama cezası gerektirmektedir.

Bu nedenle, İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan hakkında İç Tüzük'ün 163'üncü maddesi uyarınca kınama cezası verilmesini teklif ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi olağanüstü toplantının konusu olan (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi'nin ön görüşmesine başlıyoruz.

VI.- GENEL GÖRÜŞME (Devam)

A) Ön Görüşmeler (Devam)

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/43) (Devam)

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 102'nci maddesine göre genel görüşme açılıp açılmaması hususunda yapılacak bu görüşmede sırasıyla siyasi parti gruplarına ve önergedeki birinci imza sahibine veya onun göstereceği bir diğer imza sahibine söz verilecektir.

Konuşma süreleri gruplar için yirmişer dakika, önerge sahibi için on dakikadır.

Şimdi gruplar adına ilk sözü Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'ya veriyorum.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Başiboş vekilleri toplamışlar mı Bülent Başkan, bir bak! Başiboş vekiller toplandıysa konuş! Arkadan sinsi sinsi geliyor çünkü, dikkat edin!

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Haddini bilenlerin can güvenliği var!

BÜLENT KAYA (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu bir kararla ilgili bir genel görüşme talebi üzerine olağanüstü bir toplantı için bir araya gelmiş bulunuyoruz.

İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi Hatay Milletvekili Can Atalay'la ilgili bir mahkûmiyet kararı verdi. Ardından Yargıtay 3. Ceza Dairesi bu kararı onadı. Bu onama kararı kesin bir hüküm olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığımıza iletili ancak Sayın Meclis Başkanımız Anayasa Mahkemesine bir bireysel başvuru yapılmasını dikkate alarak o kesinleşmiş hükmü Genel Kurulda okumadı. Hatta, kesinleşmiş hükme rağmen, Sayın Can Atalay'ın Meclisteki özlük haklarını verdi, danışmanlarına oda tahsis etti ve bu da bütün Parlamentonun oy birliğiyle almış olduğu bir karar oldu. Sayın Meclis Başkanı aslında bu tutumuyla hukukta güvenilir olmanın, öngörülebilir olmanın bir tezahürünü, bir sonucunu ortaya koymuş oldu. Niye? Çünkü bu Parlamento daha önce bu tecrübeyi 2 kez yaşadı. İlkinde Enis Berberoğlu'yla ilgili bir karar verildi, kesin hüküm burada okundu, ardından Anayasa Mahkemesi bireysel hak ihlali kararı verince aynı karar burada tekrar okundu ve milletvekilliğine kavuşmuş oldu. Ardından Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'yla ilgili benzer bir süreç yaşandı, milletvekilliği Anayasa Mahkemesindeki bireysel başvuruya rağmen düşürüldü, Genel Kurulda okutuldu; ardından Anayasa Mahkemesi bir karar verince, burada Meclis Başkanı tekrar ilgili hükmü işleterek Anayasa'nın üstünlüğüne, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru hakkına saygı gösterdi. Sayın Meclis Başkanımız da -herhâlde 3'üncüsünde de böyle olacak- "Bu bireysel başvuru hakkını bekleyelim, Anayasa

Mahkemesinden olumlu bir karar çıkar da bir bireysel hak ihlali kararı verilirse, hiç olmazsa daha önce 2 kez bu Mecliste yaşatılmış olan Anayasa Mahkemesi kararına rağmen milletvekilliğinin düşürülme olayını 3'üncü kez burada yaşatmayalım." diye bir hassasiyet gösterdi. Anayasa Mahkemesi karar verdi, daha sonra Yargıtay 3. Ceza Dairesi buraya bir talimat gönderdi. Ben bir avukatım, hukukçuyum, birçok hukukçu arkadaş da iyi bilir: Kesinleşme şerhini Yargıtay yazmaz, ilk derece mahkemeleri yazar; daha önce de Meclise gerekçeli kararları ilk derece mahkemeleri göndermiştir, Yargıtay göndermemiştir. Yani bizim Meclis Başkanından beklentimiz şuydu: Sayın Meclis Başkanım, Anayasa Mahkemesinin bu kararını madem beklediniz, Anayasa Mahkemesinin kararını bir bekletici mesele olarak ortaya koydunuz, kesinleşmiş mahkeme kararını Anayasa Mahkemesi kararına kadar beklettiniz; e, Anayasa Mahkemesi olumlu bir karar verdi; değişen ne oldu da siz, Anayasa Mahkemesi kararını beklerken okutmadığınız bir hükmü, ortada Anayasa Mahkemesinin bir kararının varlığına rağmen okutma ihtiyacı hissettiniz? Okuttunuz bu kararı burada, Anayasa Mahkemesi de bunu yok hükmünde kabul etti.

(Uğultular)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Sayın Başkanım, sessizliği bir sağlayabilirsek, sözlerimi söylemekte sıkıntı...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, hatibin konuşmasının insicamını bozmayalım.

Buyurun Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, anayasa yargısı alanında iki çeşit bir paradigma var: Biri hak eksenli paradigmadır, diğeri ideoloji eksenli paradigma. İki yani hak eksenli paradigma bireyi, bireyin haklarını ve özgürlüklerini esas alır, öncelikli olarak onlara ağırlık verir ve bireyi korumayı amaçlar; "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." kavramının aslında bir başka ifade ediliş şeklidir. İkincisi, daha çok devletin temel ilkelerini, devleti ve onun ideolojisini korumayı esas alır ve ona öncelik verir yani insanı değil devleti ve resmî ideolojiyi önemseyen bir paradigmadır. Maalesef kuruluşundan bu yana devleti ve ideolojiyi esas alan, insanı ıskalayan paradigma Anayasa Mahkemesinin temel felsefesi olarak hâkim olmuştur. Ta ki Anayasa Mahkemesinin özellikle 23 Eylül 2002 yılından itibaren başlayan bireysel başvuru görevi ve yetkisiyle birlikte Anayasa Mahkemesi üyelerinin hak eksenli yaklaşımla karar vermeye başlamasıyla bir paradigma değişikliği başlamıştır. Bu paradigma değişikliğinin temel mimarlarından bir tanesi de Adalet ve Kalkınma Partisinin o dönemki değerli milletvekillerinin eserdir çünkü bu Parlamentoda referanduma ihtiyaç hissedilecek kadar bir çoğunluğu Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerinin de "evet" oyuyla kabul edildi, daha sonra da milletimiz kahir ekseriyetle bu bireysel hak arama hususundaki Anayasa değişikliğini kabul etti. Yani siz aslında kendi getirmiş olduğunuz bir bireysel hakla ilgili bir kazanımdan bugün vazgeçmek üzere bir tutum ortaya koyuyorsunuz.

Bu bireysel başvuru hakkı gerçekten son derece önemli ve kıymetliydi. Hak eksenli yaklaşımının anayasa yargısında bir tercih değil bir zorunluluk olduğunu kabul etmemiz lazım çünkü Anayasa Mahkemesinin varlık sebebi bir toplumsal sözleşme olan Anayasa'nın insanlara sağladığı temel hak ve hürriyetleri kamu gücüne karşı güvence altına almaktır. Bu aslında sizin de eski AK PARTİ döneminde önemseydiğiniz ve savunduğunuz ve sona ermesiyle de gurur duyduğunuz, bundan dolayı da yapmış olduğunuz önemli özgürlükçü adımlardan dolayı benim de size teşekkür ettiğim, bürokratik vesayetin sona ermesini sağlayan adımlardı ama bugün geldiğimiz noktada maalesef Anayasa Mahkemesinin bu hak eksenli yaklaşımını yok sayarak, resmî ideolojiyi, kurmuş olduğumuz siyasi ittifakları önceleyen tavrımız maalesef bu önemli kazanımı ortadan kaldırma gibi bir durumla bizi karşı karşıya getirme gibi bir durumla baş başa bırakıyor. Hak eksenli bir yaklaşımı yerleştirmek kolay mı? Elbette zor ve şüphesiz zordur. Çünkü bunu sağlamak Anayasa Mahkemesi üyelerinin görevi olduğu kadar Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapan milletvekillerinin ve bu ülkede milletin hakkını savunan siyasetçilerin de görev ve sorumluluğudur. Hak eksenli bir yaklaşımın hâkim olması iki açıdan zordur. Birincisi, şayet özgürlüklere, demokrasiye, insan haklarına ve hürriyetlerine samimi bir şekilde inanıyor ve savunuyorsak öncelikle başkalarının da bizim gibi insan olduğunu ve insan olma zemininde haklara sahip olduğunu kabul etmek zorundayız ve buna samimi bir şekilde hep beraber inanmak zorundayız. Sadece bizim gibi inananların değil, herkesin, bizimle aynı düşüncede olmayanların da temel hak ve hürriyetlerden istifade etme noktasında eşit haklara sahip olduğuna hep beraber, samimi bir şekilde inanmak zorundayız.

İkincisi ve çok daha önemli olan şudur: Her türlü zorluğa rağmen, güçlüğe rağmen, esen fırtınalara rağmen, konjonktürel rüzgârlara rağmen, siyasal ittifaklarımıza rağmen, parti çıkarlarımıza rağmen; duruşumuzu, istikametimizi bozmadan, onurlu bir şekilde, hakkı üstün tutabilme iradesini ortaya koymaktır. Her koşulda insan kalmayı, insanca duruş sergilemeyi başarmamız lazım. Bu insanca duruş; ideolojilerimize, partilerimize, siyasi ittifaklarımıza aykırı olsa bile, "Senin fikirlerine katılmıyorum, hatta şiddetle itiraz ediyorum ama fikirlerini savunma özgürlüğüne de sonuna kadar sahip çıkıyorum." demeyi hep beraber başarmak zorundayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kararların gerekçelerinin bulunması, kararları hukuki kılmaz. Her saç baş yolduran, "Bu kadar da olmaz!" dediğimiz birçok yanlış ve kötü kararın da altında emin olun çok çok geniş gerekçe vardı. Gerekçeden karara gitmek yerine önce karar verip sonra da o karara gerekçe uyduran hukukçular bizleri aldatmasın. Çok fazla gerilere gitmeyeceğim, sadece her biri burada yer alan birçok milletvekilini ve Adalet ve Kalkınma Partili birçok milletvekilini de rahatsız eden, vicdanını yaralayan birkaç örneğe değineceğim.

Değerli AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarım, rahmetli Başbakanımız Profesör Necmettin Erbakan'ı Bingöl'deki konuşması sebebiyle cezalandıran Diyarbakır DGM Mahkemesinin emin olun bir gerekçesi vardı, altında da koca koca hukukçuların imzası vardı ve yine o cezayı onayan Yargıtay üyelerinin de gerekçeleri vardı, altında da koca koca Yargıtay üyelerinin savunduğu gerekçeler vardı. Şu anki Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a Siirt'teki okuduğu şiir sebebiyle ceza veren Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesinin de kararının bir gerekçesi vardı, o kararı onaylayan da koca koca hukukçular vardı ve o kararı Yargıtayda onaylayan, bize saç baş yolduran hukukçuların kendilerinin de savunduğu gerekçeleri vardı. Refah Partisinin, Fazilet Partisinin, Adalet ve Kalkınma Partisinin parti kapatma davalarında verilen kapatma kararlarının da altında koca koca anayasa hukukçularının imzası vardı ve sayfalarca dolusu gerekçeleri vardı ama 2007 yılında Cumhurbaşkanlığı seçimine dair Anayasa Mahkemesinin 367 garabetinin altında da koca koca anayasa hukukçularının ve Anayasa Mahkemesinin imzası vardı. 413 milletvekilinin başörtüsüne özgürlük sağlayan kararını iptal eden Anayasa Mahkemesinin de koca koca, sayfalarca gerekçeleri, altında da koca koca hukukçuların imzası vardı.

Demem o ki hukuki gerekçeyle karar vermek başka bir şey, karara gerekçe uydurmak başka şeydir. Kararın gerekçesini inananak savunmak başka bir şey; öyle karar verilmesi gerektiği için, sizi buraya tıkayan irade öyle istediği için ceza verip o cezaya da gerekçe uydurmak bambaşka bir şeydir. Dolayısıyla gelin, hep beraber öyle olması gerektiği için verilen kararların gerekçelerini savunmayalım; gerçekten inananak, gerçekten içimize sindirerek bu gerekçeleri savunabiliyorsak savunalım. Ey Adalet ve Kalkınma Partisindeki değerli kardeşlerim, sizler 2004 yılında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda bir değişiklik yaptınız. O tarihe kadar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği hak ihlalleri kararı Türkiye'de sadece tazminatı doğuruyordu. Siz 2004 yılında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda bir değişiklik yaptınız ve dediniz ki: Şayet Avrupa İnsan

Hakları Mahkemesi bir hak ihlali kararı verirse mahkeme bunu yeniden yargılama sebebi yapmak zorundadır. Daha sonra, 2010 yılında Anayasa'da bireysel başvuru hakkını yine sizlerin öncülüğünde bu memleket başardı. 2011 yılında da Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'u yine siz getirdiniz. Şimdi, getirmiş olduğunuz ve benim de takdir ettiğim Anayasa'nın 148'inci maddesinin üçüncü fıkrasıyla 12/9/2010'dan itibaren yurttaşlarınıza, vatandaşlarınıza bireysel başvuru hakkı tanıyorsunuz. "Ey 85 milyon, şayet kamu sizin hakkınızı ihlal ederse orada Anayasa Mahkemesi var, orada hukukçular var, kendi kamu gücünü kullanarak size haksızlık eden bu insanlara karşı Anayasa Mahkemesine müracaat etme hakkını veriyorum. Bu, size bir hak olduğu gibi Türkiye'yi, Avrupa'da başka ülkelere şikâyet etmek zorunda kalmayın. Gelin, bu ülkede kamunun yaptığı hak ihlallerini yine kendi yargımız içerisinde çözelim." diye Anayasa Mahkemesine, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine müracaattan önce bu hakkı siz verdiniz. Yine, Anayasa 153'ün son fıkrasında diyorsunuz ki: Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazete'de yayımlandıktan sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi, mahkemeler, idari organlar dâhil herkesi bağlar. Yine, Anayasa 158'in son fıkrasında da diyorsunuz ki: Anayasa Mahkemesi ile başka mahkemeler arasında bir görev uyuşmazlığı çıkarsa Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır. Yine, 2011 yılında sizin getirmiş olduğunuz Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 45'inci maddesinde bireysel başvuruyu tanımlarken şöyle diyorsunuz değerli AK PARTİ'li milletvekilleri: Anayasa'da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlükleri ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve buna ek Türkiye'nin taraf olduğu protokoller kapsamındaki herhangi bir temel hak ve hürriyet kamu gücü tarafından ihlal edilirse kişi bireysel başvuru yoluna müracaat edebilir. Bu bireysel hakkı yani Anayasa'da ya da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde tanımlanan hak kim tarafından ihlal edilebilir? Bir belediye, bir kamu gücü, bir bakanlık, bir nüfus müdürlüğü tarafından ihlal edilebilir. Peki, başka kimin tarafından ihlal edilebilir? İşte, 45'inci maddede de onu söylüyorsunuz, diyorsunuz ki: İhlale neden olduğu ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmal bir mahkeme kararına dayanıyorsa Anayasa Mahkemesi hak ihlali verirken bir yeniden yargılama için o dosyayı gönderir ve sonucu ondan sonra ortadan kaldırır. Yani kesinleşmiş bir mahkeme kararına karşı dahi eğer bu bir temel hak ve hürriyeti ortadan kaldırıyorsa "Ey Anayasa Mahkemesi, onu da tespit edip, ilgili mahkemeye o kararı gönderip o hak ihlalini ortadan kaldırılabilirsiniz." diyen sizlersiniz. Dolayısıyla geldiğimiz nokta itibarıyla böyle süslü süslü laflarla "Efendim, Yargıtay ile Anayasa Mahkemesi arasında bir görev uyuşmazlığı var. Anayasa Mahkemesi süper temyiz mahkemesi değildir." gibi hukukçu yalanlarına itibar etmemek lazım çünkü Anayasa Mahkemesi bir temyiz incelemesi yapmıyor. Anayasa Mahkemesi, bir konu önüne geldiği zaman hak ihlali bir kamu gücü tarafından ihlal edilmişse ihlal kararı veriyor. Az evvel de ifade ettiğim gibi, bu ihlal kararı bir mahkeme tarafından da yapılmış olabilir. Anayasa Mahkemesi burada bir temyiz incelemesi yapmıyor; İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinin veya Yargıtayın verdiği kamu gücünü kullanarak bir temel hak ve hürriyeti, Anayasa'da tanımlanmış hak hürriyetini ortadan kaldırmasına "Durun bir dakika, ben burada temyiz incelemesi yapmıyorum. Ey İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, ey Yargıtay 3. Ceza Dairesi; sen kişinin Anayasa'da güvence altına alınmış bir temel hak ve hürriyetini ihlal ettin. Dolayısıyla, senin bu ihlalini tespit ediyorum. Bunu ortadan kaldırmanın yolu da dosyayı 13. Ağır Ceza Mahkemesine gönderiyorum, bu kişinin yargılmasını yeniden yap, dokunulmazlık kararını tanı, dosyasını fezlekeyle Meclis Başkanlığına gönder; şayet Türkiye Büyük Millet Meclisindeki 600 milletvekili çoğunlukla Can Atalay'ın dokunulmazlığını kaldırır 13. Ağır Ceza Mahkemesi yargılamaya kaldığı yerden devam etsin." diyor. Yani "Yanlış bir karar verdin." demiyor, delilleri tartışmıyor; Anayasa'da güvence altına alınan yasama dokunulmazlığını ihlal eden 13. Ağır Ceza Mahkemesine bireysel başvuruyla "Dur!" diyor.

Sayın Meclis Başkanım, dolayısıyla sizlerin de bu kararı ayakta tutarak İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesine "Ya, bu kararı bu kadar hararetle savunan partiler ve milletvekilleri var. Gönderin fezlekeyi, ben ilgili komisyona da getireyim, Genel Kurul Can Atalay'ın dokunulmazlığını kaldırsın, memleket hiç olmazsa bu hukuk ayıbıyla yüz yüze kalsın." demeniz gerekirken Yargıtay 3. Ceza Dairesinin âdeta Anayasa Mahkemesini yok sayan, Anayasa'yı yok sayan, Meclisin iradesini yok sayan kararını burada okutma gibi bir durumla bu Meclisi karşı karşıya bıraktınız; bunun doğru olmadığını ifade etmeye çalışıyorum.

Bir diğeri de Anayasa Mahkemesi, tıpkı diğer mahkemeler gibi, önüne bir ihtilaf geldiği zaman Anayasa'yı yorumlama yetkisine sahiptir. Her derecedeki mahkeme karar verirken Anayasa'yı yorumlama yetkisine sahiptir ama nihai olarak, en üst mahkeme olması hasebiyle ve "Anayasa'yla ilgili bir görev uyuşmazlığı olduğunda Anayasa Mahkemesi kararları esas alınır." hükmü gereğince Anayasa Mahkemesi Anayasa'nın ilgili maddesini yorumlamışsa, artık İstanbul 13. Ağır Cezanın, Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin ya da milletvekilleri olarak bizlerin yapacağı değerlendirme sadece entelektüel ya da akademik tartışmalar olur ama bu karara uymama gibi bir yaptırım, Anayasa'yı yok saymak gibi bir durumla karşı karşıya bırakır.

Yine, Türkiye'de Anayasa Mahkemesine müracaat etmeden Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine müracaatlar oluyor. Sebep ne? Başvurucu "Artık, başvurularında Anayasa Mahkemesinin kararları idare tarafından dikkate alınmıyor. Dolayısıyla ihlal kararları dikkate alınamayan Anayasa Mahkemesiyle ben ne diye vakit kaybedeyim?" deyip direkt Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidiyor. Onun için Türkiye'yi bu ayıptan kurtarmak lazım.

Aslında söyleyecek çok söz var ama sözün özü ve hikmeti çoğu zaman bir şairin dizelerinde gizlidir, ben de bir Azeri şairin dizeleriyle bu hikmeti Genel Kurula arz etmiş olacağım.

"Merhamet duygusu sende yoksa,
Tuttuğun orucun sende ne manası var?
Sofranda yoksula yerin yoksa,
Bir ay aç kalmanın ne manası var?

Terazın çekide eğri çekerse,
Dilin zehir gibi kalp incitirse,
Elin rüşvet alıp rüşvet verirse,
Kıldığın namazın ne manası var?

Yalandan ant içip al ver edenler,
Avrattan habersiz eğri gidenler,
Haksızdan pul alıp haklı edenler,
O hacca gitmenin ne manası var?

Haram pullarıyla villa dikenler,
Yetimin hakkını bölüp yiyenler,
Şer atıp birbirini bedbaht edenler,
Ölende Yasin'in ne manası var?

Namaz da oruç da esastır kardeş,
Ama vicdanlı olmak çetindir kardeş,
Asıl insan olmak lazımdır kardeş,
Amelsiz Kur'an'ın ne manası var?"

Hakkı tutup kaldıramadıysan, haksızlığa karşı çıkamadıysan, konjonktür rüzgârına kapılıp yaprak gibi dönüp durduysan milletvekilliğinin, iktidarın, bakanlığın, Cumhurbaşkanlığının, Meclis Başkanlığının ne manası var?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Genel Başkan, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'na söz veriyorum.

Süreniz yirmi dakikadır. (İYİ Parti sıralarından ayakta alkışlar, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi en içten duygularıyla, saygılarımla selamlıyorum.

Adalet, var olanın ait olduğu yerde bulunmasıdır. Adalet, doğruluk temelinde bir düzenin kurulmasıdır; kurulan düzenin sürdürülmesi, hakkın gözetilmesi ve ona saygılı olunmasıdır. Adalet, komşusu açken tok yatmamaktır. Adalet, devletin dini, ekonominin besmelesidir. Adalet, geçinebilen emekli, umutları olan gençler, alınının terinin karşılığını alan emekçi, sıftahına şükreden esnaf, yer ve yetki teminatı olan kamu görevlisi, ayrılmış erkeklerin birbirini denetleyebilmesidir. Adalet, yüce dinimizin en önemli emridir. Adalet, üç bin yıllık devlet geleneğimizin temelidir. Türk'e göre adalet göğün direğidir; adaleti var eden yasal düzen şayet bozulursa gök yıkılır. Töre, adalettir, kanundur ama törenin bir anlamı daha vardır; o da usuldür. Görevini yerine getirirken usul, erkân bilmek gerekir; bilmeyene teslim edilen görev ve makam, gücü değil, beraberinde utancı getirir.

Bugün de burada bir utancın anatomisini görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz. Bugün cebelleştığımız sorunların ilk sebebi adalet yoksunluğudur. Adalet yoksunluğunun sebebi ise iktidarın adalet duygusundan yoksun olmasıdır. Sonucu ise memleketin yoksunluğu ve yoksulluğudur. Yasaklarla, yolsuzluklarla, yoksullukla mücadele taahhüdünden her üçünün de faili olmaya evrilen iktidar yolculuğunun en kritik duraklarından biri de bugün görüştüğümüz ve üzerinde tartışmaya devam edeceğimiz Can Atalay vakasıdır. Mart 2014'te Gezi olaylarıyla ilgili hakkında örgüt kurmak ve yönetmekten iddianame düzenlendi, 2015 yılında beraat etti. Yine, beş yıl sonra yani 2019 yılında Gezi olaylarına ilişkin yeni bir iddianame tanzim edildi, tanzim eden de hâlen firarı FETÖ savcısı Muammer Aktaş. Şubat 2020'de Can Atalay bu davadan da beraat etti. İstinaf dosyayı bozdu, 2 defa beraat eden Can Atalay hakkında bu sefer devreye giren eller, kulaklara fısıldanan talimatlar, havada uçan "Unutmayınız." kartları marifetiyle on sekiz yıl hapis cezası verildi. Keyfi yerine gelen istinaf bu cezayı hemen onadı. 2023 Genel Seçimleri'nde Can Atalay aday oldu. Yüksek Seçim Kurulu adaylığını kabul etti ve Can Atalay milletvekili seçildi. Son on beş aydır yaşananlar ise usul, erkân bilmemenin, hukuk tanımazlığın, adaletsizliğin, devlet aklı ve ahlakından yoksunluğun, siyasetin yargıyı teslim almasının, yargıç değil, personel istihdamının Türk hukuk tarihinin ve yakın siyasi tarihimizin en büyük kepezeliği olarak hafızalarda silinmemek üzere yer etti. Anayasa 83'üncü madde "Milletvekillerinin dokunulmazlığı var, milletvekili tutulamaz, gözaltına alınamaz, sorgulanamaz, tutuklanamaz, yargılanamaz." diyor. Kaldırma usulünü de istisnai durumlarda düzenliyor. Bu kurala dayanarak Sayın Can Atalay bir başvuru yaptı, dosya Yargıtayda olduğu için Yargıtay "Bu durum istisnai hâllerdendir dolayısıyla bahse konu kişi dokunulmazlıktan faydalanamaz." dedi. Bu kurala dayanarak yapılan müracaatın Yargıtay tarafından reddedilmesi bir hukuki yorumdur, doğrudur ama yanlışır, netice itibarıyla bir hukuki durumdur. Neticede, Anayasa Mahkemesine yapılan başvuru sonucunda "Tutukluluğun devamı Anayasa'nın 83'üncü maddesiyle bağdaşmıyor." denilerek hak ihlali kararı verildi. Şimdi, böyle bir durumda ne beklersiniz? Yerel mahkeme kararı uygulayacak, Can Atalay tahliye edilecek, Türkiye Büyük Millet Meclisine gelip yeminini edecek, milletvekilliği sona erince de yargılama devam edecek -hukuk bunu gerektiriyor- ya da bu arada bir fezleke düzenlenecek, Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilip görüşülüp oylanacak, dokunulmazlık kaldırılacak, ancak bu süreçlerden sonra da yeniden yargılama yapılacak. Bizim hem ceza hukukumuz hem Anayasa'mız hem de kanunlarımız bunların yapılmasını emreder nitelikte hükümler içeriyor ama bunların hiçbirisi olmadı. Usul, erkân bilmeyenler, talimatla hukuku eğip bükenler, adalet duygusundan, millete karşı olan sorumluluktan yoksunlar göğün yıkılmasına sebebiyet verdiler; kul hakkına girdiler, millî iradeyi, hukuku ve adaleti yok saydılar. Önce Anayasa Mahkemesinin kararını uygulaması gereken yerel mahkeme "Dosya Yargıtayda, kararı o versin." dedi. Anayasa'nın amir hükmü olan "Anayasa Mahkemesi kararları herkesi bağlar." maddesi ağırlarına gitmiş olacak ki Yargıtay 3. Ceza Dairesi "Ben, herkes miyim!" diyerek dünya da eşi benzeri görülmemiş bir karara imza attı, Anayasa Mahkemesi kararlarına uyulmamasına, hatta kararı veren Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında da suç duyurusunda bulunulmasına hükmetti. Başka ülkelerde olsa bunlar film olur saygıdeğer milletvekilleri. Atalay, bu durumda senaryoya itiraz etti ve yeniden Anayasa Mahkemesine başvurdu. Anayasa Mahkemesi bu sefer de ilk kararı uygulamayarak "Bireysel başvuru hakkını da ihlal ettiniz." dedi. Aynı döngü bir kez daha yaşandı, bu sefer Yargıtay 3. Ceza Dairesi Anayasa Mahkemesi kararının hukuki değerinin olmadığını söyleyip karara uymama kararı verdi. Yetmedi, bir de milletin iradesinin tecessüm ettiği ve duvarında "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" yazan Gazi Meclisimize sopa gösterdi, anayasal zorunluluk gereği takdir ve ifası için yeniden Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderilmesine karar verdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderildi. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş, bu kararı -kendisi beni başışlasın ama- emir telakki etmiş olsa gerektir ki yurt dışında olduğu bir oturumda gündeme aldırıp okuttu. Can Atalay yeniden Anayasa Mahkemesine başvurdu, Anayasa Mahkemesi bu sefer de "Türkiye Büyük Millet Meclisinde okuduğunuz karar mahkûmiyet kararı değil, Yargıtay ilgili dairesinin Anayasa Mahkemesi kararına ilişkin değerlendirmesidir." yorumunda bulundu, devamında "Anayasa Mahkemesi olarak biz hak ihlali kararı verdikten sonra kesinleşmiş bir hükmün varlığından söz etmek mümkün değildir, kararlarımız tavsiye değildir, bağlayıcıdır, gereğinin yapılması konusunda ilgili otoritelere takdir hakkı ve yetkisi bırakmayan kararlardır." ifadesinde bulundu. "İhlale yol açan karar, hak ihlali kararım ile ortadan kalkmıştır, yasama organı yönünden de bu bağlayıcıdır. Yargıtayın, Anayasa Mahkemesi kararına uyulmaması kararı da hukuki bir değere sahip değildir, dolayısıyla kesinleşmiş bir mahkûmiyet kararı falan yoktur." dedi yani mealen "Türk hukukunda Anayasa Mahkemesinin hak ihlali kararına uyulmaması gibi bir uygulama yoktur." tespitiinde bulundu. Yani buna göre yine, verilmesi mümkün olmayan ve hukuki dayanaktan yoksun bir karara yaslanarak "Yargıtay ilgili dairesinin yazısının Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda okutulması suretiyle Atalay'ın milletvekilliğinin düşürülmesi esasen ve hukuken yok hükmündedir." ifadesine yer verildi. İşte, bu kararın ışığında bizler buradayız. Üç bin yıllık devletimizin, asırlık cumhuriyetimizin tarihinde yapılmış en kararlık tablolardan biri, bugün önümüzde ve karşımızdadır. Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi bu utanç tablosunu ya paramparça edip yok edecek ya da bu tablonun tarihte yer etmesinin mimarı olarak sorumluluğu üstlenecektir. Yok hükmünde olan bir karar ya kötü bir anı olarak hatırlanacak ya da hukukun artık bu ülkeyi terk ettiği cümle âleme ilan edilmiş olacaktır. Goethe "İsimler birer kuru gürültüden ibarettir." diyor. Mevzu, Can Atalay ya da onun milletvekilliğinin devamı asla değildir; mevzu, hukukun emrettiğine uymak için gereğini ifa etmektir; mevzu, hukuk devletinin hem maddi hem de biçimsel özelliklerini savunmaktır. Nasyonal sosyalistler

Almanya'da işbaşına geldiklerinde evvela hukukun biçimsel güvencelerini tahrip etmişlerdi, sonrasında hukuk devletinin maddi özünü ortadan kaldırmak onlar için çok kolay bir işe dönüşmüştü. Hukuk devletinin maddi özünde insan vardır, insanın onuru vardır, insanın hakları vardır. Biçimsel ilkeler ise bu özü korumak için getirilmiştir. Bunu tahrip etmeye başladığınız andan itibaren özü de ortadan kaldırmanın yolunu açmış olursunuz. İtiraz ettiğimiz, karşı durduğumuz, bu ülkeyi her geçen gün daha kötüye götüren tek adam rejiminin, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin bugün bizi getirdiği hâldir. Bu devletin gelenekleri vardı; o gelenekleri yok ettiniz. Bu devletin bir akli vardı; o akla ihanet ettiniz. Bu devletin bir ahlakı vardı; ahlak yoksunluğunu tıpkı bir kanser hücresi gibi devlete metastaz ettirdiniz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Geldiğimiz yer, işte tam burasıdır. Kurduğunuz zannettiğiniz düzen, aslında düzen değil, düzeneştir; hukuktan, adaletten arındırılmış, ahlaktan yoksun, akıldan uzaklaşmış kurnaz bir düzeneştir. Toylardan, kurultaylardan bugüne gelen bir geleneği ve bir tecrübesi var bu Meclisin; yüz yıldır süregelen teamülleri var.

Beyefendiye hürmetsizlik etmekten korkan, buna karşı hukuku hiçe saymayı umursamayan bir Meclis yönetimi olunca ne o teamüller ne de tecrübe ve birikim hiçbir işe yaramadı, yaramıyor; böyle devam ederseniz de yaramayacak. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Küçük siyasi hesaplar ve kendi partisindeki ikbal uğruna bu Gazi Meclis zor durumda bırakılmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yanlış bir kararın okutulduğu konusunda hemen tüm hukukçular hemfikirdirler. Kendisi yurt dışındayken bu kararı Başkan Vekilline okutturan Sayın Meclis Başkanına sesleniyorum: Sayın Başkan, siz bu kararı kendiniz mi okumak istediniz de başkasına okutturdunuz? Baskı altında mıydınız? Bu çetrefilli durumun oluşmasını sağlayarak kendinize farklı bir parantez mi açmaktı niyetiniz? “Bakin, ben iyiyim ama ne yapayım, sonuçta emir kuluyum, okumamız lazımdı.” mı demek istediniz? (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Yöneticilik sorumluluktan kaçmak değil, onu layıkıyla üstlenmekten geçer; aksi, maalesef ve maatteessüf ucuz siyasettir ve işgal edilen koltuğa asla ve kata yakışmaz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Yanlışların iç içe geçtiği sürecin sonucunda şimdi buradayız ama bu yanlışlıklar sürecinin en önemli halkası Mecliste yanlış kararın okunması olmuştur. Yanlış karar okunduktan sonra diğer tartışmaların da hiçbir önemi kalmamıştır. Böylesi bir hatanın Meclis tarihinde hiç olmamış olduğu da dikkate alındığında, Meclis Başkanının niyeti ve yeterliliği konuşulması gereken en önemli mesele olarak şimdi önümüzdedir.

Meclisi olağanüstü toplantıya çağırdık. Soruyorum şimdi, ne yapacağız? Bir oylama mı yapacağız? Hayır. Bir karar mı alacağız? Hayır. Konuşacağız, tartışacağız. Değerli arkadaşlar, ne yapacağız? Bu kez yerel mahkemenin kararını mı okuyacaksınız? O da yok hükmünde. Öyleyse ne yapacaksınız? Anayasa Mahkemesine göre “Yüksek mahkeme hak ihlali kararı verdikten ve bu ihlalin düzeltilmesi için hüküm kurduktan sonra artık o karara dayanarak işlem tesis edilemez.” diyor yani karar yok hükmünde. “Bu yok hükmündeki karar hukuk âleminde hiç var olmadı.” deniliyor. Yani aslında bu karar “Sayın Can Atalay'ın milletvekilliği hiç düşmedi.” diyor. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan yanıt verecek misiniz? Çok önemli sorular sordu şahsınıza, tamamlayınca yanıt verin lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Bugün yapılması gereken Anayasa Mahkemesi kararının gereğini yerine getirmek, Can Atalay'ın milletvekilliğine dayalı her türlü sonucun gerçekleştirilmesini de temin etmektir. Daha önce Meclis toplanana kadar adalet müessesesi Türkiye'yi karşı karşıya bıraktığı bu sorunu çözmek yolunda doğru bir adım atmaya muvaffak olur inşallah temennisinde bulunmuştum, kimse kılını kıpırdatmadı. Yargıda yüksek mahkemeler arasındaki güç tartışması, ne yazık ki Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesine onulmaz bir zarar verilmesine sebep oldu. Bunun sorumluları bu sakil durumu düzeltmek için gereğini yapmak mecburiyetindedirler. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Can Atalay Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden yemin etmeli ve milletvekili olarak çalışmasına başlamalıdır. Can Atalay'ın hukuki bir problemi varsa şayet işte o zaman hukuk da işletilmelidir. Bunun yolu, yöntemi, usulü, erkanı bellidir ama biliyoruz ki siz bunu yapmayacaksınız ve yapamayacaksınız çünkü dün Adalet Bakanınız, bugün de Değerli Grup Başkanınız “Meclisin yapabileceği bir şey söz konusu değil.” mealinde açıklamalar yaptılar. Ben hatırlatayım: 18'inci yüzyılın ünlü hukukçularından Blackstone der ki: “Parlamento, tabiat bakımından imkânsız olmayan her şeyi yapabilir.” (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Yani bu aziz Meclis Anayasa'ya uygun olmak kaydıyla her türlü kararı alabilir ve her türlü adımı da atabilir. Korkmayın, bunun için önünüz açık. Bu Gazi Meclis aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın da en başta korunduğu ve kollandığı bir çatı olarak inşa edilmiştir. Türkiye'de de Meclise rakip bir yasama organı yoktur, olamaz, olmayacaktır; bunun da herkes tarafından bilindiğine şahidim. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Az evvel söyledim, Meclisin bir karar almasına gerek olmadığı açıktır çünkü yapılan her neyse zaten yok hükmündedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Müsaadenizle Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Anayasa Mahkemesi kararlarını eleştirebilirsiniz, beğenmeyebilirsiniz ama bu kararlara uymamak, hele hele bu kararları yok saymak gibi bir lüksünüz olamaz. Beğenin, beğenmeyin Anayasa Mahkemesi “Ben ihlal kararı verdiğime göre kesin hüküm kalkmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde de zaten yanlış karar okutulduğu için milletvekilliğinin düşmesi eylemi yok hükmündedir.” diyorsa Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının yapacağı tek şey Anayasa Mahkemesi kararını okutmak, milletvekilinin milletvekilliğinin hiçbir zaman sona ermediğini belirterek buna göre işlem gerçekleştirilmesidir. Demokrasilerde çare tükenmez ama dikkat edin “demokrasilerde” diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Son bir dakika...

Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Mimarı olduğunuz ve yana yakıla savunduğunuz bu ucube sistemde hukuku işletmekten imtina ettiğiniz her durumda Türk demokrasisini daha fazla tartışılır hâle getiriyorsunuz. Dikkat ediniz, hep yanlışla imtihan ediliyor, sonuçta hep kaybediyorsunuz. Bağlılığı devlete değil saraya olanları, itaati devlete değil efendiye olanları el üstünde tutuyor sonra da liyakatsizliğin ve iş bilmezliğin bedelini ödüyorsunuz. Bakanlık koridorlarında hazırlanan ve kamuoyuna sunulan ama daha üstünden üç dört ay geçmeden yenisini hazırlamak mecburiyetinde kaldığınız yargı paketlerinin içinde her geçen gün biraz daha hukuksuzluğa ve adaletsizliğe doğru dibe vuruyorsunuz. Yediğiniz vurgunun farkında değilsiniz, derinlik sarhoşluğuyla ne hayal gördüğünüzü bilemem ama Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir, bunu aklınızın bir tarafına kazıyın.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından ayakta alkışlar, CHP sıralarından alkışlar)

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, İYİ Parti Genel Başkanı Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması
BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, sözlerinizde Meclis Başkanıyla ilgili söylediğiniz hususlara cevap vermeyeceğim konumum gereği, bunu bilahare size anlatırım ama şunu söylemek isterim: O karar 30 Ocak 2024 tarihinde...
YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, biz de duyalım. Efendim, şahsınızla ilgili değil, Anayasa'yla ilgili.
BAŞKAN - Kardeşim, gelir konuşursun, lütfen saygı içerisinde dinleyn.
YUNUS EMRE (İstanbul) – Tabii ki dinleyeceğim efendim. Şahsınızla ilgili değil, Anayasa'yla ilgili.
SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Saygı duyulacak bir insan olun o zaman.
BAŞKAN - Bir kere, 30 Ocak 2024'te iki ülkeyi kapsayan ziyaretim dört ay önceden planlanmıştı. O hafta Mecliste vekil olarak bulunan hangi arkadaşımız olsaydı o kararı o okuyacaktı. Dolayısıyla önceden planlanmış bir karar okutma değildir, tavzih etmek için bunu söylüyorum.
Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.55

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.10

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114'üncü Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum. (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi'nin ön görüşmelerine devam ediyoruz.

VI.- GENEL GÖRÜŞME (Devam)

A) Ön Görüşmeler (Devam)

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/43) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi söz sırası Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'e aittir.

Buyurun. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi DEM PARTİ Grubu adına sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Buradan vekilliği gasbedilen, haksız hukuksuz bir şekilde cezaevinde tutulan Can Atalay'ın şahsında Gezi tutsaklarını en içten duygularıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Buradan Kobani kumpas davasıyla rehin alınan, cezaevine konulan ama bir an olsun geri adım atmayan, biat etmeyen, teslim olmayan Figen Yüksekdağ'ı, Selahattin Demirtaş'ı, Selçuk Mızraklı'yı, Bekir Kaya'yı, Leyla Güven'i, Ayşe Gökkan'ı en içten duygularıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Ve adını sayamadığım bütün yoldaşlarımıza bin selam olsun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar, zılgıt çekmeler)

Yine, 2 oğlunu ve eşini kaybeden, yıllardır adaletin olmadığı, hukukun olmadığı, Anayasa'nın askıya alındığı bu ülkede karanlıkta samanlıkta iğne arar gibi adalet arayan, kış yaz, sıcak soğuk demeden meydanlarda oturan Emine Şenyaşar'ı buradan selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Roboski'de kurşunlanan, bombalanan, bedenleri parçalanan, hukuksal süreci akamete uğratılan ama adalet mücadelesini devam ettiren Roboskili aileleri, yine, Çorlu tren kazasında yaşamını yitiren onca ailenin sesi olan Mısra Öz'ü, Soma katliamında yakınlarını kaybeden Soma ailelerini ve bu ülkede her türlü adaletsizliğe, hukuksuzluğa karşı durmuş, söz söylemiş, eylemiş olan her bir yurttaşımızı en içten duygularıyla selamlıyorum. İyi ki varsınız, iyi ki mücadele ediyoruz hep beraber. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın vekiller, sayın halklarımız; bugün bu Meclisin tanık olduğu şeyin münferit olmadığını ifade etmemiz gerekir. "Yirmi iki yıllık AKP iktidarının özeti nedir?" dersiniz, bugün bu Meclisteki tanıklığımızdır, halkın haklarına saldıran, milletvekilinin kürsü dokunulmazlığını yok sayan, milletvekiline şiddet uygulayan, sonra da utanmadan, sıkılmadan o görüntüleri montajlayıp götürüp mehtar marşlarıyla dinleten bir zavallı iktidar gerçeğiyle karşı karşıyayız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Sözü bitmiş, gidecek menzili kalmayan, her gün bu ülkede yaşanan hukuksuzluklara söz söyleyemeyen, iş veremeyen, etmek veremeyen, adaleti hiç vermeyen, vermek istemeyen bu ülkenin AKP iktidarının anladığı tek bir şey var o da mazlumun, masumun, emekçinin, yoksulun, çiftçinin, köylünün sesi olan bu Meclisteki muhalefet milletvekillerinin sesini kısmak, onlara saldırmak. Ama buradan söyleyelim, bilmediğiniz bir şey var, biz Denizlerin, Mazlumların, İbrahimlerin, biz Haki Karerlerin, biz bu ülkedeki bütün devrimci dinamiklerin ve direnenlerin ardıyız; ne sizin baskınıza ne de sizin zorunuza teslim olmadık, asla olmayacağız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, bir hukuksuzluğu düzeltmek üzere Genel Kurula çağrı yaptık, bütün muhalefet milletvekilleri MHP hariç çünkü biliyorsunuz o iktidarın ortağı, o hukuksuzlukların en büyük paydaşı, o hukuksuzlukların talimatını veren, sorumsuz sorumlu olan. Yani her türlü talimatı veren ama günün sonunda iktidarla ilişkim yok, Hükûmete ortak değilim diyen bir parti, onun dışındaki bütün milletvekilleri muhalefet olarak ortak çağrı yaptık ve dedik ki: Gelin, Meclisi toplayalım, ortada bir AYM kararı var, bu ülkede bir hukuk skandalı var. AYM bir karar verdi, dedi ki: "Sizin yani Meclisin Can Atalay'ın milletvekilliğini düşürmesi yok hükmündedir." "Bunu, yok hükmünde olması kararını düzeltelim." diye çağrı yaptık, umurunuzda mı? Hayır, değil. Şimdi soruyoruz: Anayasa yapmaktan bahsediyorsunuz, yeni bir anayasayı tartışmaktan bahsediyorsunuz. Ben size sorarım: Var olan, bizim beğenmediğimiz, her gün bizi biçen, her gün bizi cezaevine koyan, her gün bize zulüm uygulayan bu 12 Eylül anayasasını uygulamıyorsunuz ki yeni anayasayı nasıl yapacaksınız? Anayasa madde 153 ne diyor: "AYM kararları gerçek ve tüzel kişileri, herkesi bağlar." AKP'yi bağlamaz diye bir madde mi var? Mehmet Uçum'u, sarayı bağlamaz diye bir madde var mı? MHP'yi bağlamaz diye bir madde var mı? (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu ülkenin Adalet Bakanlığını yapan, Adalet Bakanlığını bağlamaz diye bir madde var mı? Yok. Herkesi bağlıyor değil mi? Anayasa madde 90 "Usulüne göre yürürlüğe giren uluslararası sözleşmeler iç hukuk hükmündedir. İç hukuk hükmü ile uluslararası hukuk çeliştiğinde uluslararası sözleşmeler geçerlidir." diyor. AİHM kararları bağlıyor mu sizi? Bağlamıyor. AİHM'in Sayın Demirtaş, Sayın Yüksekdağ, Sayın Kavala hakkında verdiği kararları

uyguluyor musunuz? Uygulamıyorsunuz. Neden? Çünkü siz bir çoğunlukçu rejimi çünkü siz bir tekçi rejimi çünkü siz yeni bir faşizmi inşa etmek istiyorsunuz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Yargıyı araçsallaştırmışsınız, muhalefetin her türlü hakkını hukukunu yok ediyorsunuz, yoldaşlarımızı, partililerimizi her gün gözaltına alıyorsunuz, tutukluyorsunuz, cezaevine gönderiyorsunuz. Yetmiyor, kumpas davaları açılıyorsunuz; kumpas davaları üzerinden aslında bu ülkenin onur tarihi olan işte Kobani'yle dayanışmamızı, IŞİD'e karşı mücadelemizi mahkûm etmeye çalışıyorsunuz. Bu ülkenin en büyük sivil itaatsizlik eylemi olan, bu ülkede 81 ilde milyonlarca yurttaşın, sokağa çıkıp "Ben bu iktidarın politikalarından razı değilim. Ben bu iktidarın yaşam tarzına karışmasından razı değilim. Ben bu iktidarın baskısına karşı söz söylüyorum ve sözümü eyliyorum." diyen milyonlarca Gezi direnişçisinin direnişinden korktuğunuz için işte mahkeme kararlarıyla Gezi'yi mahkûm etmeye çalışıyorsunuz.

Soruyoruz: Niye? Çünkü korkuyorsunuz. Halktan korkuyorsunuz, halktan; halkın haklılığından korkuyorsunuz! Bu kadar açık ve net. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Biliyorsunuz ki o halk gerçek anlamda demokratik bir ülkede sizi asla barındıramaz, demokratik teamülün olduğu hiçbir yerde siz o sandıklardan çıkamazsınız. Neyle çıkıyorsunuz? Baskıyla, zorla, tehditle, şantajla ve paranın, devletin gücüyle o sandıktan çıkıyorsunuz. Aslında söyleyelim, sizin gerçek anlamda toplumsal meşruiyetinizin olmadığını işte yakın zamandaki yerel seçimler ortaya koydu. Halk ne dedi? "Güle güle AKP, güle güle." dedi. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, Can Atalay meselesine gelecek olursak, bakın, Anayasa 83'üncü madde şöyle diyor: "Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz." Peki, siz bunu dikkate aldınız mı? Hayır, hiçbir şekilde dikkate almadınız; bütün hukuk usullerini altüst ettiniz ve sevgili Hatay halkının iradesi olan, milletvekili olan Can Atalay'a on sekiz yıl ceza verdiniz. Buna karşı ne oldu? Buna karşı, tabii ki Can Atalay'ın avukatları AYM'ye başvurdu. AYM kaç defa daha, kaç defa daha size Can Atalay'ın Hatay halkının iradesi olduğu kararını gönderecek, kaçınıcıda uyacaksınız? Buradan soruyoruz: Kaç defa daha Hatay halkının iradesi olduğunu tescil edecek ve siz hangi karara uyacaksınız?

Yapay bir kriz çıkardınız. Bakın, AYM kararını İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi uygulamadı. Ne oldu? Tekrar Yargıtaya başvurdu. Yargıtaya yetki aşımı yaptı, yetki gasbı yaptı ve döndü, AYM'nin hukuksal olarak varlığını sorguladı. Yetmedi, o kararı veren AYM üyeleri hakkında, gitti, suç duyurusunda bulundu. Biz bunu burada dedik, "Anayasal darbedir." dedik, "Bu, demokratik düzene bir darbedir." dedik; hiç alakalı olmadınız. "Hayır efendim, iki yüksek yargı birbirini yanlış anlamış, birbiriyi anlayamamış; bu iki yüksek yargı arasındaki sorunu gidermek lazım." dediniz. Ne alakası var? Ne alakası var? Anayasa'nın maddesi çok açık -demin de söyledim- Anayasa madde 153 "Bütün AYM kararları herkesi bağlar." diyor, "Yargıtayı bağlamaz." da demiyor ama siz bunun üzerinden iktidarınızı tahkim etmeye çalışıyorsunuz, 2028 ya da olası erken seçimdeki yol yürüyüşünüzü sağlama almaya çalışıyorsunuz. Topluma, halka bir savaş açmışsınız, muhaliflere bir savaş açmışsınız ve bu savaşın bir tarafı, bir aracı da şu anda emir eriniz olan yargıdır. Yargı üzerinden siyaseti dizayn ediyorsunuz, yargı üzerinden toplumu dizayn ediyorsunuz, yargı üzerinden muhalefete hiza vermeye çalışıyorsunuz, yargı üzerinden temel hak ve özgürlükleri askıya almışsınız. Kimse bu ülkede söz söylemesin, kimse size aykırı söz ve davranış sergilemesin istiyorsunuz; sıfır, demokrasi sadece sizler için var. Sizin sınırlarınız siz istediğiniz kadar var olsun istiyorsunuz, onun dışındaki hiçbir şeye tahammülünüz yok ve bunun da gereğini kendinizce, işte, böyle şiddet gösterileriyle yapıyorsunuz; artık oraya kadar işi vardırıdınız.

Bakın, biz başından beri, ittifak partimiz olan TİP'le -Türkiye İşçi Partisi- ve diğer muhalefet partileriyle beraber bu süreçte her zaman Hatay halkının yanında olduk. TİP milletvekili ve Hatay halkının iradesi olan Şerafettin Can Atalay meselesi sadece bir milletvekili meselesi değildir; bu mesele, AKP'nin hukuksal devlet düzenine savaş açma meselesidir; bu mesele, demokratik devlet düzenini kabul etmeme meselesidir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu meseleye yaklaşımınız, aslında, sizin demokratiğinizin, hukuk sınırlarınızın da göstergesi pozisyonundadır; bunu söyleyelim.

Şimdi, en son, AYM'ye dava açtık; DEM PARTİ, Cumhuriyet Halk Partisi ve tabii ki Türkiye İşçi Partisi (TİP) olarak hepimiz dava açtık ve en son, burada anayasaların havada uçtuğu ve gerçekten Anayasa'nın bu Mecliste ihlal edildiği o süreçte ne dedik? "Anayasa'yı ihlal ediyorsunuz." dedik. Bunu AYM'ye götürdük ve AYM "Evet, ortada bir ihlal var; aslında, Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliği düşmemiştir, bu yaptığınız işlem yok hükmündedir." dedi ve gerekçeli kararını da 1 Ağustos Resmî Gazete'de yayımladı. Peki, gereğini yaptınız mı? "Ya, AYM bir karar aldı, bizim yaptığımız yanlışmış; hızla toplanalım, bu yanlış giderelim, bu vekilin hakkını verelim, Hatay halkının iradesi tecelli etsin." dediniz mi? Hayır. Gelmişsiniz, hâlâ burada bu karara karşı direnmenin yol ve yöntemlerini arıyorsunuz; biz buna asla izin vermeyeceğiz, bunu bir kez daha buradan söyleyelim.

Tabii, sizin demokrasi sicilinizi çok iyi biliyoruz. 2015 yılında bu ülkede Türkiye halkları demokrasiye yelken açtı, Türkiye halkları HDP'yi 80 milletvekiliyle Parlamente'ye gönderdi. Ne yaptınız? Hükûmeti kurdurmadınız ve 1 Kasım sopalı seçimlerini yaptırdınız. O gün bugündür -sizi iktidardan düşürdüğümüz günden beri- düşman hukukunu Kürtlere, HDP'ye ve bu ülkedeki devrimcilere, demokratlara karşı uyguluyorsunuz. Neden? Çünkü biz bu tekçi rejime karşı halkların, inançların eşit ve özgür olduğu bir sistemi kendi partimizde inşa ettik; yetmedi, bunu Parlamente'ye taşıdık ve Türkiye'nin her halkından, her inancından milletvekili buraya geldi, söz söyledi. İşte, korkunuz o; yeniden bir 7 Haziran yaşamak istemiyorsunuz, yeniden bu ülke halklarının ve muhalefetinin, demokratik muhalefetinin yan yana gelip sizin o iktidarınızı yerle yeksan etmesinden korkuyorsunuz; bunun için baskınız, bunun için zorunuz. Bunun için sabah akşam Anayasa'yı yok sayıyorsunuz, darbe üzerine darbe yapıyorsunuz. Darbeyi sadece yapmıyorsunuz; kendiniz yapıyorsunuz, yetmiyor, Meclisi ortak ediyorsunuz, yetmiyor, yargıyı da darbenin aparatı hâline getiriyorsunuz. O anlamıyla bir darbeci iktidarsınız, 12 Eylülün devamcısınız! Zihniyetiniz, kökleriniz Kenan Evren'in zihninde gizli, 12 Eylül cuntacılarıyla aynı zihniyetten besleniyorsunuz! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, Kobani kumpas davası, HDP kapatma davası, Gezi davası ve diğer bütün toplumsal davalar, bütün bu davalar üzerinden aslında bu ülkeye, bu ülkedeki direnen insanlara, bu ülkedeki işçilere, emekçilere, muhaliflere korku salmak istiyorsunuz. Korkunuz o kadar büyük ki artık halaylarımızdan korkuyorsunuz, zılgıtlarımızdan korkuyorsunuz, sloganlarımızdan korkuyorsunuz ve halay çekenleri cezaevine göndermeye çalışıyorsunuz. İşte, bu kadar zavallılaştırmış bir iktidar aklıyla karşı karşıyayız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, şunu söyleyerek -sürem az kaldı- bitirmek istiyorum: Bizler, bu ülkedeki yoksullar, bu ülkedeki direnenler, bu ülkedeki kadınlar, bu ülkedeki emekçiler, gün doğumundan gün batımına kadar alın teriyle çalışanlar çabalayanlar, sırtında bir avuç azınlığı taşıyanlar yüzde 99'uz biz, yüzde 99'uz; siz sadece yüzde 1'siniz ve inanıyoruz ki bu yüzde 99 hakkını, hukukunu her gün savunmaya devam edecek. Halayıyla horonuyla, zılgıtıyla sloganıyla, marşıyla türküsüyle "...(*)" ama nerede olursa olsun

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

sizin bu zulüm düzeninize karşı direniyoruz, direneceğiz ve bu direnişimiz zafere gidinceye kadar da devam edecek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün başlangıçta açtığımız usul tartışması ne yazık ki yarım kaldı ama şunu söyleyelim, Meclis Başkanlığı üst üste bu Meclisi darbelerle maruz bırakıyor. Bakın, ilk karar geldiğinde biz geldik ve "AYM kararını uygulayın, Yargıtayın kararı yok hükmündedir." dedik, bütün muhalefetteki gruplar, Grup Başkan Vekilleriyle Sayın Numan Bey'e, Meclis Başkanımıza gittik, görüşme yaptık. Ne oldu? Dinlemediniz. Şimdi, yine hep beraberiz, yine diyoruz ki: Gelin bu yanlıştan dönün, hukuka meydan okumayın, halk iradesine meydan okumayın -bütün bu hukuksal süreçleri düzeltmek elinde- Meclisi bir darbeler Meclisi hâline getirmeyin, halkın iradesine karşı duran bir Meclis hâline getirmeyin ve bunun gereğini yapın. Günlerdir bunun diplomasisini yürütüyoruz, günlerdir bunu konuşuyoruz; bir adım atıldı mı? Hayır.

Bugün Meclis Başkan Vekili olarak nöbet sırası Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Gülizar Biçer Karaca'daydı. Ne yaptılar? Sayın Bekir Bozdağ'ı getirdiler oturtular. Neden her kritik kararda aynı mekanizma devreye giriyor? Biz soruyoruz burada: Gerçek anlamda bağımsız ve tarafsız bir Meclis Başkanlığı var mıdır? "Burada, halkın hakikatine sahip çıkan, Meclisin hakikatine sahip çıkan, milletvekilinin hakkını, hukukunu savunan bir Meclis Başkanlığı olacak mı?" sorusunu bu kürsüden sormak istiyorum. Cehenneme giden yol iyi niyet taşlarıyla döşenmiş; iyi niyet beyanlarının işe yaramadığını görmek zorundayız, biz somut adım bekliyoruz ve bunu buradan açık ve net söylüyoruz.

Bugün bu Meclis, Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşürülmesinin yok hükmünde olduğunu içeren AYM kararını okumalı ve Can Atalay'ın milletvekilliğini kendisine iade etmelidir. (DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Bu, sadece DEM PARTİ Grubunun değil burada bulunan -MHP hariç- bütün muhalefet partilerinin ve aynı zamanda bu ülkede yaşayan, haktan, hukuktan, adaletten, demokrasiden, vicdandan yana olan her bir yurttaşın da talebidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bugün bu talebe sırtınızı dönebilirsiniz, bugün bu talebi görmezden gelebilirsiniz ama şunu unutmayın, yaptığınız her hukuksuzluk önünüze çıkacaktır.

Az kaldı, güneş doğuyor, bu karanlık dağılıyor. Bunun bütün emareleri Türkiye halklarının mücadelesinde gizlidir. Buradan, iktidarınızı sonlandıracak olan, sizi ilk seçimde tarihin çöp sepetine gönderecek olan Türkiye halklarına seslenmek istiyorum: Umudu karartmak yok; dün direndik, bugün direniyoruz ve yarın da bu zulme, bu zulüm politikalarına, bu baskıya karşı hep beraber yan yana, kol kola direneceğiz! Bu ülkeyi çürüttünüz, bu ülkeyi yıkıma götürdünüz, uçuruma götürdünüz ama inanıyorum ki en kısa sürede ülkeyi uçurumdan alıp demokrasiyle buluşturacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Özgür Özel'in yerinden söz talebi vardır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- CHP Genel Başkanı Özgür Özel'in, dün Genel Kurulda Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın konuşma yaptığı olağanüstü toplantıya, bu toplantıda sağlık nedenleriyle bulunamadığına, Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın bedeli ne olursa olsun her şeyi göze alarak Gazze'ye gideceğini açıklamış olmasının son derece tarihî bir ifade olarak değerlendirdiklerine; bugün Genel Kurulda yaşananlara ve TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un toplantının riyaşetini devralmasının ve ortaya koyduğu tavrın son derece önemli olduğunu değerlendirdiklerine, Parlamentoda hem kötü söz, hakaret olmaması hem de asla ve asla şiddetin olmamasıyla ilgili alınacak her türlü inisiyatifte Cumhuriyet Halk Partisi olarak destek vereceklerine; Filistin halkının sonuna kadar arkasında olduklarına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Dün burada sizin Başkanlığınızda çok önemli ve tarihî bir oturum gerçekleştirildi. Öncelikle sözlerime Sayın Mahmud Abbas'ın bu kürsüde yaptığı konuşma sırasında sağlık nedenleriyle bulunamadığım için duyduğum üzüntüyü ifade ederek başlamak isterim. Bunu diplomatik kanallardan da Sayın Abbas'a ilettik ve -tahmin ediyorum yarın- bir telefon görüşmesi kendisiyle gerçekleştireceğiz.

Dün Sayın Mahmud Abbas buradayken hem burada tüm Genel Başkanların, Sayın Eş Başkanların, İYİ Partinin Sayın Genel Başkanının bulunması, Grup Başkan Vekillerinin olması, tüm Meclisin çok önemli bir katılım göstermesi kıymetliydi hem de Sayın Cumhurbaşkanının, sayın bakanların, Sayın Mustafa Destici'nin, Temel Karamollaoğlu'nun, Ahmet Davutoğlu'nun bulunması; sizin yönetiyor olmanız, Sayın Devlet Bahçeli'nin burada olması son derece kıymetliydi.

Bu hazırunun önünde Sayın Abbas'ın yaptığı görüşmede bedeli ne olursa olsun her şeyi göze alarak Gazze'ye gideceğini açıklamış olmasının son derece tarihî bir ifade olarak değerlendirdiğimizi ifade etmek isterim ve tüm genel başkanların, tüm grupların ve zatîalinizin ifade ettiği bu ortak iradeye Cumhuriyet Halk Partisi aynen iştirak ediyor.

Dün geçirdiğim bir talihsiz küçük kaza yüzünden burada bulunamadım. Bugün de o kazanın devamında maalesef burada üç-üç buçuk saatlik programda beklenenin dışında bir gecikme olunca Sayın Müsavat Dervişoğlu'nu dinleyemedim, bir röntgen çekirmek için hastanedeydim. Benim sağlığımla ilgili, siz başta olmak üzere tüm siyasi partilerin genel başkanları, grup başkanları, milletvekilleri nezaket gösterdiler; ayrı ayrı her birine teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Birazdan, bugünkü gündemle ilgili, Sayın Grup Başkan Vekillerimiz gerekli söz haklarını partimiz adına kullanacaklar oradaki tüm itirazlarımızı, tüm eleştirilerimizi saklı tutmak kaydıyla.

Ben bu Mecliste yıllarca -tam dokuz yıl- Grup Başkan Vekilliği yaptım. Çok tartışmalar oldu ancak tansiyon bazen öyle bir yere geliyor ki oraya bir irade koymak gerekiyor, yoksa işte, bugünkü gibi bir durum ortaya çıkıyor. Ben bu salonda çok şey gördüm ama kan görmemişim, çok utandım; kadına şiddet görmemişim, çok utandım.

Sizin gelip arkadaki toplantıya başkanlık etmeniz, toplantının riyaşetini devralmanızın ve ortaya koymuş olduğunuz tavrın son derece önemli olduğunu değerlendiriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dediğim gibi, konunun özüne ilişkin tüm eleştirilerimizi saklı tutuyoruz ama bundan sonra da sizin, Parlamentoda hem kötü söz, hakaret olmaması hem de asla ve asla şiddetin olmamasıyla ilgili alacağınız her türlü inisiyatifte Cumhuriyet Halk Partisi olarak destek vereceğiz. Bu konuda farklı düşünen hiçbir genel başkanın olmadığından da eminim ama bu konuya hep birlikte en sert tepkiyi göstermek gerekiyor. Kötü sözü kimin söylediğine, hakareti kimin yaptığına

bakmadan o milletvekilinin partisine partiler kör olmalı; şiddete kim başvuruyorsa o milletvekilinin partisine bakmadan aynı ceza verilmeli. Ben bu noktada bugün alınan kararı son derece değerli buluyorum. Ama bu noktaya gelene kadar; nasıl geldik, kimler neler yaptı, bu bir polemik alanı olmasın; tüm partilerin kendi öz eleştirilerine tabi olması gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Şahsıma gösterdiğiniz, bu yerinden söz talebinde verdiğiniz söz için teşekkür ediyorum.

Bir kez daha tüm siyasi partilere teşekkür ederim.

Filistin halkının sonuna kadar arkasındayız. Bu konuda, 3'üncü Genel Başkanımız Sayın Bülent Ecevit'in Yaser Arafat'la kurduğu ilişkiler partimiz ile Filistin arasındaki ilişkilerin temelidir, aynen koruyoruz. Deniz Gezmiş'in ve arkadaşlarının ortaya koyduğu tavır hepimizin sahiplendiği tavidir, aynen destekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Dünkü birliktelik için tüm Meclise teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

5.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, dün Genel Kurulda siyasi partilerin Filistin meselesine bir millî dava olarak sahip çıkması hususunda gösterdikleri dayanışma için teşekkür ettiğine ve CHP Genel Başkanı Özgür Özel'e geçmiş olsun dileklerini ifade ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın Özel, ben de bir kere daha, dün burada siyasi partilerimizin Filistin meselesine bir millî dava olarak sahip çıkması hususunda gösterdikleri dayanışma için çok teşekkür ediyorum.

Size de geçmiş olsun dileklerimi ifade ediyorum; inşallah, en kısa zamanda -demin gördüm, biraz sekerek salona girdiniz- iyileşmenizi, şifa bulmanızı temenni ediyorum.

VI.- GENEL GÖRÜŞME (Devam)

A) Ön Görüşmeler (Devam)

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/43) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'da.

Buyurun Sayın Günaydın. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

CHP GRUBU ADINA GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve televizyonları başında bizi izleyen değerli yurttaşlarımız; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Evet, 29 Temmuzda çalışmalarına ara veren Meclisi 1 Ağustos tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi kararı sonrasında bugün itibarıyla olağanüstü toplantıya çağırmıştık. Olağanüstü toplantı çağırımıza saygı duyarak bu Meclisi açmak için Genel Kurula gelen, katılan 240 muhalefet milletvekiline çok teşekkür ediyorum ve hepsine ayrı ayrı saygılarımı sunuyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Keşke iktidar partisi milletvekillerine de teşekkür edebilseydim ancak onlar Meclisi açmamak için Genel Kurula girmediler ancak burada 200 sayısı aşıldıktan sonra Genel Kurula geldiler, şimdi de koridorlarında, odalarında bekliyorlar ki Meclisi kapatalım da gidelim diye. Bu, Gazi Meclisin herhâlde 23 Nisan 2020'den bu yana devam eden müktesebatına uygun bir tavır değildir.

Peki, ortaya koyalım, biz acaba neden Meclisi olağanüstü toplantıya çağırdık ve bugün bu Meclis, sayısını hatırlamayacağımız kez ara vermek, görüşmelerini bir süre daha ertelemek ve hiçbirimizin de uygun görmeyeceği şiddet manzaralarıyla karşı karşıya kalmak durumunda kaldı? Eğer bunu bugün bir milletvekilinin ya da birkaç milletvekilinin tavrına bağlar isek çok büyük eksiklik yapmış oluruz. İki şeye bağlamamız lazım: Bir, yirmi iki yıldır süren AKP iktidarının ülkeyi getirdiği antidemokratik düzlem ve onun yansımaları; iki, bu Meclisin on beş ay evvel seçilmiş bir milletvekilinin hâlâ Meclise gelmiyor olması. Ben soruyorum: 600 milletvekilinden birisi seçildiği hâlde on beş aydır bu Mecliste değil; sadece bu Mecliste olmaması mı utanılacak olan? İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi dedi ki: "Anayasa Mahkemesi kararına uymuyorum." Oysa ne yapması lazımdı? Düzeltiyorlar bizi "İlk derece mahkemesi doğrudan Meclise yazmadı geçmişte..." Ne yapmış? Adalet Bakanlığına yazmış da o bildirmiş. Peki, öyle olsun. Yapmadığı nedir? Adalet Bakanlığına yazmadı ve onlar size bir bildirimde bulunmadılar. Sonra dosya Yargıtaya gitti ve Yargıtayın Ceza Dairesi size dedi ki: "Sen nasıl olur da benim kararımı okumazsın?" Ayrıca "Anayasa Mahkemesi gayrimillîdir, Anayasa Mahkemesi terör örgütleriyle söz ve eylem birliği içindedir." dedi ve bu nedenle bu memleket, bu Meclis gerilmeye devam ediyor. Kaldı mı? Bununla kalmadı çünkü bu memlekette -biraz sonra örneklerini vereceğim- geçmişte Anayasa Mahkemesini alkışlayanlar, bu tip kararlarından dolayı alkışlayanlar, şimdi "Anayasa Mahkemesi kapatılmalıdır." diyorlar. Yetiyor mu arkadaşlar? Yetmiyor, saraydan da size parmak sallıyorlar. Mehmet Uçum "Bu karar okutulamaz, yok hükmünde olan kararın kendisi yok hükmündedir." diyor. Sonra siz burada Mehmet Uçum'un sözlerini sanki kendi fikirlerinizmiş gibi tekrar ediyorsunuz ve arkasından da yasama, yürütme, yargı arasında erkler ayrılığından bahsediyorsunuz. Demek ki bir kere daha ifade edelim: Burada yirmi dakika boyunca eğer insanlar birbirlerine şiddet uygulamaya kalkıştırsa; burada, bu kürsüde sözü ve eylemi ne olursa olsun bir milletvekili kürsü hakkını kullanırken idare amiri koltuğunu işgal eden bir zat tarafından fiilî saldırıya uğradıysa bu, Meclis açısından utanç vericidir ve kara bir gündür. (CHP sıralarından alkışlar) Yerinizi bıraktığınız Meclis Başkan Vekilinin yumrukla eş zamanlı olarak gonga basarak yumruktan yarım saniye önce Meclisi kapatmak yerine burada bu mikrofonu keserek temiz bir dil kullanmaya davet etmesi ve ortamı sükûnete ulaştırması gerekirken bu usta saldırı organize edildi ve her şey gözümüzün önünde oldu; gerçekten utanç vericidir, gerçekten utanç vericidir. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, tabii, Türkiye'de bir siyasi parti milletvekilinin hukuki ve siyasi durumuyla sınırlı olmayan bir derin devlet kriziyle karşı karşıyayız, bunun adı demokrasi krizidir ve -televizyonlarda izliyoruz- "Ankara'ya öyle güzel yakıştırdı ki kar/Asfalt ışıldar, buz tutardı resmî yalanlar" diye bir laf var ya, bir şiir var ya, onu bize şöyle anlatıyorlar: Aslında Anayasa'nın başlangıç hükümlerine göre Cumhurbaşkanının erkler arasında hakem rolü oynaması gerekiyormuş. Cumhurbaşkanı bu hakem rolünü oynuyordu da bir yıl evvel tepenize çıkan, bir yıldır tepenizde dolaşan krize karşı ne yaptınız bugüne kadar? Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi iflas etti, siz de iflas ettiniz, ülkeyi yönetemiyorsunuz; geldiğiniz nokta budur. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, arkadaşlar, birikmiş bolca malzemeyi kullanarak çok iştahla spekülasyon yapılabilir ama bu millet bizi bekliyor, bu millet bizi izliyor, bu millet diyor ki: "Bu Meclis acaba bir konuyu nasıl ele alıyor ve bir konuyu çözmek için mi gayret ediyor?"

Gelin, ben size 3 tane konunun asıl çerçevesini çizen soru ve bu sorunun etrafında bir çözümleme sunayım.

1) Anayasa Mahkemesi, sizin deyiminizle "millî ve yerli" olma sıfatını kaybetmiş bir yüksek yargı organı mıdır? Terör örgütlerinin söz ve eylemlerinin savunucusu noktasına düşmüş müdür? Anayasa Mahkemesine tanınan bireysel başvuru hakkı sonrası verilen hak ihlali kararlarının doğuracağı sonuçlar nedir, ne olmalıdır? Sakince bunları tartışabilmeliyiz, sakince; bağırmadan tartışsak gerçek ortaya çıkacak.

2) Anayasa Mahkemesinin Meclis kararlarını denetleme yetkisi var mıdır, yok mudur? Sakince bunu tartışmalıyız.

3) Erkekler ayrılığı ilkesi yasamaya, yürütmeye, yargıya nasıl yansıyor ve Gazi Meclis bunun altında kaldı mı, kalmadı mı?

Bu 3 ana başlığı gelin hep beraber konuşalım ve böylece bu meseleyi konuşulabilir ve tartışılabilir bir iklimi çekerim.

Birincisi: Elimizde işte bir Anayasa var. Bu Anayasa'yı, 1982 Anayasası'nı, "darbeci anayasası" diye her gün itham ettiğiniz bu Anayasa'yı 2010'da ve 2017'de 2 kez siz değiştirdiniz; 2010 yılında "Mezardan çıksınlar da gelsinler." diyen ortaklarınızla beraber 2017'de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini kurmak üzere sizler değiştirdiniz. Bunları yapabildiğinize göre hem Mecliste hem de sosyolojik olarak halkta bir tabanınız vardı. Soruyorum: Bu Anayasa hâlâ demokratik olmayan hükümler içeriyor ise bunca Anayasa değişikliği yapmış bir iktidar olarak bundan dolayı herhangi bir utanç duyuyor musunuz? Buna hep beraber bir yanıt vermemiz lazım. (CHP sıralarından alkışlar) Bunun mevcut hükümleri içerisinde 146 ila 153'üncü hükümleri Anayasa Mahkemesini düzenliyor. Bakın, kaçınız okudu bilmiyorum, söyleyeyim ben size: Anayasa Mahkemesi 15 üyeden oluşuyor; bu 15 üyenin 12'sini Cumhurbaşkanı, 3'ünü de Meclis seçiyor. Peki, an itibarıyla görev yapan 15 Anayasa Mahkemesi üyesini kim seçmiş? Cevap veriyorum: 10'unu Recep Tayyip Erdoğan seçmiş, atamış; 2'sini Abdullah Gül seçmiş, atamış; 3'ünü de Mecliste AKP çoğunluğuyla siz seçmişsiniz. Abdullah Gül'ü kendinizden sayıyor musunuz saymıyor musunuz, o sizin sorunuz; saymıyorsanız 15 üyeden 13'ünü siz seçmişsiniz. Siz sahiden kiminle kavga ediyorsunuz? Siz sahiden bu kavganın hangi tarafında yer alıyorsunuz? Buna bir karar verin. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir başka konu, Anayasa Mahkemesi, Yüce Divan sıfatıyla Cumhurbaşkanını, bakanları, Anayasa Mahkemesi üyelerini ve Yargıtay üyelerini yargılayabiliyor. Siz, Anayasa Mahkemesine en son, yediği yemeğin faturasını saklayan Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanını atadınız yani Erdoğan'ın memurunu gerekirse Erdoğan'ı yargılamak üzere Anayasa Mahkemesi üyesi yaptınız. Hangi ilkeden bahsediyorsunuz siz? (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim bireysel başvuru hakkına. Hani şu meşhur bir başka buz tutan yalan var ya; Anayasa Mahkemesi süper temyiz mercisi değilmiş! Peki, bireysel başvuru hakkını Anayasa'ya hangi tarihte soktunuz? 2010 yılında soktunuz. Kim? Siz. Hangi değişikliklerle? 2010 Anayasa Mahkemesi değişikliğiyle. Gene, telaş etmeden, sakın sakın, cevap vermenize olanak tanıyacak şekilde hak ihlali prosedürünü açıklayalım, yasal dayanağı 6216 sayılı AYM Kuruluş Kanunu ve AYM İçtüzüğü'nün madde 79'u, aynen okuyorum: "İhlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosyayı ilgili mahkemeye gönderir. İlgili mahkeme, Bölümün ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde yeniden yargılama yapar ve mümkünse dosya üzerinden ivedilikle karar verir." Neye itiraz ediyorsunuz ya? Siz bunu yazmadınız mı? Anayasa Mahkemesinin Kuruluş Kanunu'nun 50'nci maddesine, Tüzükün 79'uncu maddesine siz yazmadınız mı? Şimdi "Süper yetkisi, temyiz mercisi, bilmem nesi..." diye buz tutan yalanları ardı ardına sıralıyorsunuz. Sakin cevap verin ki mesele ortaya çıksın.

Şimdi bir de şunu söyleyelim: Acaba aynı hukuk düzlemi içerisinde bu Mecliste görev yapan başka milletvekili arkadaşlarımızın başına benzer konular geldi mi? Bakın, burada arkadaşlarımız, 2'si burada; Kadri Enis Berberoğlu, Ömer Faruk Gergerlioğlu. Buradasınız değil mi arkadaşlar? Engin Alan şimdi burada yok, 3 üyeden bahsediyorum. Bu 3 arkadaşımızın 3'ü de hapisane gördüler. Dosyalarında farklılıklar var. Ben şimdi benzerlikleri söyleyeceğim. İlk derece mahkemesi, bunlar hakkında mahkûmiyet kararı verdi, sonra Yargıtay bu mahkûmiyet kararını onadı. Mustafa Şentop, Yargıtayın ilk derece mahkemesi kararını onaması sonrasında bunları burada okuttu. Sonra bu 2 arkadaşımızın avukatları gittiler, Anayasa Mahkemesine başvurdular, hak ihlali kararı aldılar, bu hak ihlali kararı ilk derece mahkemesine döndü, ilk derece mahkemesi yargılamayı durdurdu, dosyayı Adalet Bakanlığına gönderdi, Adalet Bakanlığı Meclise gönderdi ve mahkûmiyet kararını okutan Mustafa Şentop bu kez de Yargıtayın Anayasa Mahkemesinin kararı doğrultusunda ilk derece mahkemesinin yargılamayı durdurma, tahliye etme kararını Mecliste 2'nci kez okuttu ve bu 2 milletvekili geldi, burada milletvekilliklerini yapmaya devam ettiler. Ancak bence Engin Alan dosyası, siyasi sonuçları bakımından da onun bugüne etkileri bakımından da farklı özellikler içeriyor. Neydi Engin Alan dosyası? 2010 yılında Balyoz davasından tutuklandı. 2011'de Milliyetçi Hareket Partisinden İstanbul milletvekili adayı gösterildi ve milletvekili seçildi. Seçildikten sonra, 2012 yılında, on sekiz yıl ilk derece mahkemesinden ceza aldı. 2013 tarihinde Yargıtay 9. Ceza Dairesi bu kararı onadı. Bunun üzerine sanık avukatları 2013'te Anayasa Mahkemesine gittiler, Balyoz tutuklularının tamamı için adil yargılanma hakkının ihlal edildiği gerekçesiyle yeniden yargılamayı talep ettiler. Bunun üzerine Anayasa Mahkemesi -iyi dinleyin arkadaşlar- 18 Haziran 2014 tarihinde hak ihlali kararı verdi ve ondan bir gün sonra, dosyanın kendisine gönderildiği Anadolu 4. Ağır Ceza Mahkemesi Engin Alan'ı ertesi gün, 19 Haziran 2014 tarihinde tahliye etti; yargılamayı durdurdu, Engin Alan'ı tahliye etti. Engin Alan Meclise geldi, 24 Haziran günü MHP Grubuna katıldı, arkasından da Mecliste yemin etti. 18 Haziran-24 Haziran; arada altı gün var. Devlet Bahçeli o gün bir konuşma yaptı. Hani bugün "Bu karar buralarda tartışılmaz." diye bütün MHP Grubunu getirmediler ya, Devlet Bahçeli o gün, 24 Haziran 2014 günü bir konuşma yapıyor, diyor ki: "İyi ki Anayasa Mahkemesi vardır, iyi ki vicdanını satmayan hâkimler görev başındadır; Başbakan Erdoğan henüz tahliyeleri içine sindirebilmiş, benimseyebilmiş ve kabullenebilmiş değildir." (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Şimdi soruyorum: Ya, Sayın Devlet Bahçeli, sevgili MHP'li milletvekilleri; o Anayasa Mahkemesi ile bu Anayasa Mahkemesi arasında ne fark var? Hangi anayasal düzlem değişti? Hangi ceza hukukunun esası ve usulü değişti? Sadece isimler değişti, bir de sizin iktidara yakınlığınız değişti. Mesele bu kadar basit olabilir mi ya? Bu kadar basit olabilir mi bu mesele?(CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Anayasa Mahkemesinin kararlarının acaba Meclisi denetleme yetkisi var mıdır? Burada da buz tutuyor ya resmi yalanlar... "Anayasa Mahkemesi, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar." Bu, Anayasa'nın 148'inci maddesi. Arkadaşlar, bu, sizin uymayı kabul ettiğiniz maddelerden mi, yoksa uymayı kabul etmediğiniz maddelerden mi, hangisi? Demek ki İç Tüzük'ü şekil ve esas bakımından denetlemiş. Ne dedi şimdi? "Yaptığınız eylemler İç Tüzük ihlalidir, bu nedenle bunu kabul etmiyorum, bu bir yok hükmünde karardır. Aynı zamanda, yargılamanın yenilenmesi gerekirken Yargıtay 3. Ceza Dairesinin kararının burada okutulması hukuka aykırıdır." dedi. Bunu hangi mahkeme söyledi? Anayasa Mahkemesi söyledi. Hani şu 13 üyesini sizin atadığınız Anayasa Mahkemesi söyledi. Peki, ne oldu? 31 Ocak tarihinde bu karar Türkiye Büyük Millet Meclisinde okundu, 2 Şubat tarihinde yani iki gün sonra Anayasa Mahkemesine dilekçemizi götürdük, teslim ettik. Arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi de bizim dilekçemizi teslim aldıktan yirmi gün sonra, 22 Şubat 2024 tarihinde bu söylediğim kararı verdi, vermiş daha doğrusu, biz bilmiyoruz. Verdiğini nereden öğrendik? 1 Ağustos tarihli Resmî Gazete'den öğrendik. Peki, 1 Ağustosun önemi ne?

Ben size söyleyeyim, bakın, kritik öneme sahip bu tarihler: 29 Temmuzda Türkiye Büyük Millet Meclisini tatil ettiniz, 29 Temmuz Pazartesi günü. Sonra aradan salı geçti, sonra çarşamba geçti, aa, perşembe günü, 1 Ağustosta Resmî Gazete'de bu yayımlanıverdi. Oysa Anayasa'nın 153'üncü maddesi ne diyor? "Anayasa Mahkemesi kararları yasama, yürütme, yargı organlarını, tüm idari makamları, resmî kurumları bağlar." diyor, sonra da "Kararları derhâl yayımlanır." diyor. Peki, soruyorum ben size ya: 22 Şubatta verilmiş bir kararı 1 Ağustosa kadar niye beklettiniz acaba? 29 Temmuzda Meclisi kapatıp hemen arkasından bu kararı Resmî Gazete'de yayımlayınca biz bu Meclisi olağanüstü toplantıya çağırılmaz mıydı sandınız? Elinizde patlatamaz mıydı sandınız? (CHP sıralarından alkışlar) Bütün bunları çok iyi düşünmemiz lazım.

Gelelim üçüncü konuya. Erkekler ayrılığı var, biz yargı üzerine emir ve talimat veremeyiz dolayısıyla Meclisin bu konuda verebileceği bir karar yok. Sayın Başkanım "Harun gibi geldiler, Karun gibi zengin oldular." lafını HAS PARTİ'den bu yana tanıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin ilk derece mahkemesi kararını okutmamanızı da bu Meclisi Şentop'un düşürdüğü duruma düşürmemenizi de saygıyla karşılıyoruz ama bana dersiniz ki: "31 Ocakta daha evvelden, tarif ettiğim, belirlediğim bir yurt dışı gezisi vardı, onun için ben katılamadım." Vallahi, ben de size derim ki: O gezileri iptal edin de kritik günlerde Mecliste olun, bu kadar zor olmasın bu iş. Mecliste olun, bir şey olmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün burada Gülizar Biçer Karaca'nın oturması lazımdı, teamüle aykırı bir şekilde Bekir Bozdağ'ı oturtunuz. İstediginizi söyleyebilirsiniz, kendi Meclis Başkan Vekilinizi ikna etmiş değilsiniz. Anayasa, İç Tüzük'te de diyor ki: "Meclis Başkanı buna karar verir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Buyurun, son bir dakika...

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Keşke buradaki takdir hakkınızı, muhalefetin bir talebinin olduğu gün, muhalefetin bir milletvekiline Meclisi yönettiyerek gösterseydiniz de hepimiz sizi alkışlasaydık, bu kadar zor olmaz bu işler. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi söyleyeceğim Başkanım: Bu kararı gelin Türkiye Büyük Millet Meclisinde okutun; sadece okutmakla kalmayın, bir Meclis kararı çıkarın; Can Atalay tahliye edilsin, Can Atalay Meclise gelsin, Can Atalay milletvekilliğini yapmaya başlasın. (CHP, DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Meclis norm üreten bir organdır, yasama organıdır, gerekirse norm üreterek Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımayan ve bu Meclisi âdeta bir paspasa çevirmeye niyetlenenlere gerekli dersi verelim diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum; sağ olun, var olun. (CHP, DEM PARTİ, Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkanı Sivas Milletvekili Sayın Abdullah Güler'de.

Buyurun Sayın Güler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH GÜLER (Sivas) - Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Tabii, diğer hatiplerimizin -gündeme dair açıklama yapmadan önce- bazı siyasi değerlendirmeleri oldu, öncelikle onlara birkaç cevap vereyim. Sonra, hukuk tekniği açısından bu karar neyi ifade ediyor... Bazı hatiplerimiz Anayasa 153'e çok vurgu yaptı, hemen es geçti, 148'e vurgu yaptı ama esas gündemimizde, keşke 83, 84, 85'e de vurgu yapsalardı değil mi, mesela değil mi, gündemimiz bu. Anayasa Mahkemesi 84 ve 85 bağlamında bu değerlendirmeyi yapmış. Mesela, geçmişte bu bağlamda nasıl yapmış gibi örnekler verselerdi, Genel Kurulu bilgilendirsele, çok daha iyi olurdu.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 3 tane örnek verdik ya, yetmedi mi, 3 tane örnek verdik?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sizi sessizce dinledik, siz de dinleyin!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – 84, 85'e ben şimdi örnek vereceğim, Anayasa Mahkemesi nasıl karar vermiş diye, onu da sessizce dinlerseniz arkadaşlar çok daha iyi bir iş yapmış olursunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ver, ver; ver de dinleyelim!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Dinleyin!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Değerli milletvekilleri, şimdi, devletin bir akıllı vardı -bazı hatiplerimiz- devletin gelenekleri vardı bizden önce, AK PARTİ'den önce. Bunun için çok hızlı hareket ederlerdi ve eylemlerle beraber o işin üstesinden gelirlerdi.

Evet, şimdi, ben size koca bir yılı anlatacağım, şöyle 1993 yılını. Devletin akıllı var, eylemleri var, müdahalesi var. Şimdi, 1993 yılı, bir bakıyoruz, Ocağın başında Akdeniz'in derin sularında bir gemi batıyor; içinde tonlarca uyuşturucu olan Lucky-S gemisi. Bir yere çekiliyor, çekilmiyor, sahipleri şunlardı, bunlardı; hâlâ muamma. Bakın, hâlâ muamma. Kim batırdı? Ne oldu? Devletin akıllı vardı, takibi vardı. Sonra bir baktık, karlı bir Ocak sonu -çok severdim, gani gani rahmet eylesin- merhum Uğur Mumcu Ankara'da alçak bir suikastla, arabasına bomba konularak şehit edildi, öldürüldü. Devletin bir akıllı vardı, hemen takibe düştü, geleneklerini işletti; polis, jandarma... Hâlâ muamma.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Çözüldü, çözüldü. Mahkeme kayıtları var.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Dinle! Dinle!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Erdoğan Karakuş, Korgeneral, diyor ki: "O tarihlerde ben istihbarat sorumlusu idim askeriyede."

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Çözüldü.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Dinle kardeşim, dinle!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Çözüldü. "Çözülmedi." deme! Çözüldü.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Dinle! Dinle!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Biz 2024'ü bekliyoruz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Arkadaşlar, gerçekler...

BAŞKAN – Sayın Güler, bir saniye...

Değerli milletvekilleri, burası ses yükselterek bir başkasının karşısında fikrinin hâkim kılınacağı bir yer değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

Bütün parti grupları konuştu ve son derece nezih bir müzakere ortamı devam ediyor.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ama yumruk atılabiliyor.

BAŞKAN – Lütfen, rica ediyorum, daha önceki hatiplerin konuşmasında olduğu gibi herkes yerinde bunu saygıyla dinlesin. Gruplar burada, gerekirse gruplar müdahale etmeyi bilir.

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – Yumruk atmak serbest mi? Yumruk atan vekillerinize söyleyin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Güler.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Arkadaşlar, cahiller hakaret eder, itiraz eder, bağırır çağırır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

Ben kimseye hakaret etmiyorum. Ben bir değerlendirme yapıyorum.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Çapsızlar da yumruk atar!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – İsterseniz susayım, yerime oturayım arkadaşlar, buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Konuya gelmenizi bekliyoruz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Alkışlıyor bakın, çok güzel.

BAŞKAN – Sayın Güler, devam edin.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Gerçekler acıdır arkadaşlar. Sonra ne oldu biliyor musunuz? Merhum Uğur Mumcu'nun katillerinin güneyden bir yerden geldiğini Erdoğan Karakuş -Hava Kuvvetlerinde o dönem istihbarat subayı- şimdi açıklıyor, şimdi açıklayabiliyor. Peki, devamında... Merhum Maliye Bakanımız -o dönemlerde- Adnan Kahveci, efendim "Bolu-Sakarya otobanında ters yola girdi; trafik levhaları da bilmem neydi." diye, eşi ve çocuğuyla kamyonun altında kalarak Rahmetirahman'a kavuşuyor.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Yirmi iki yıldır iktidarsınız, çözün.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Devam ediyoruz; o günlerde yine PKK'ya karşı Kuzey Irak'ta özel operasyonlar yapmaya hazırlanan Jandarma Genel Komutanımız Eşref Bitlis'in yanındaki üst düzey komutanlarla beraber Ankara'da karlı bir günde uçağının düştüğü, düşürülmediği, bilmem ne olduğu hâlâ muamma.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Düşürüldü, düşürüldü!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Devletin aklı var, eylemi var. Devam ediyoruz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Roboski hâlâ muamma.

(DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Ve devam ediyoruz. Gerçekler acıdır arkadaşlar, dinleyeceksiniz. Gerçekler acıdır ve bir baktık ki nisan ayındayız. Merhum 8'inci Cumhurbaşkanımız, sabah sporu yaparken kalp krizi sonucu garip bir ambulansla sağda solda gezdirildi, Hacettepeye götürüldü, oraya götürüldü. Saatler sonrasında bir cumhurbaşkanına...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, Anayasa Mahkemesine gel, Anayasa Mahkemesini bekliyoruz biz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Geleceğim, acele etme, merak etme, bunları bir dinleyin önce. Bir dinleyin, ondan sonra. Evet, geleceğim, geleceğim, merak etme.

YUNUS EMRE (İstanbul) – 93'te Türkiye Kupası'nı kim aldı, onu da anlat bakalım, onu anlat, onu! 93'te kim şampiyon oldu, onu da anlat.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Efendim, rahmetli oldu değil mi? Sonra Elâzığ-Bingöl karayolunda bir baktık, Mayıs ayında, 33 tane sivil Mehmetçik'imizin alçak, uyuşturucu kaçakçısı PKK tarafından yolu kesilerek şehit edildi.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – "Tane" denmez Mehmetçik'e! Mehmetçik'e "tane" denmez, 33 Mehmetçik'imiz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sayı bunlar için hep!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sonra katili gizli tanık yaptık, gizli tanık! Gizli tanık yaptın ondan sonra Balyoz'da, Ergenekon'da. Deliller var burada.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Roboski, Roboski!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Dinle, dinle, dinle! Gerçekler acıdır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Deliller var burada.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Sonra -ben Sivas Milletvekiliyim- 2 Temmuz Madımak olayı, akabinde 5 Temmuz Başbağlar olayı...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – E, bunları niye anlatıyorsun?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Devletin aklı, eylemi devreye girdi.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Başkan, Haçlı Seferlerini anlat, Haçlı Seferlerini anlat.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bir baktık, bir müddet sonra baktık ki Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı Bahtiyar Aydın alçak bir cinayete kurban gitti.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Haçlı Seferlerini anlat, eksik kaldı, Haçlı Seferlerini anlat.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Sonra çıktı, Binbaşı Cem Ersever...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Haçlı Seferlerini anlat, eksik kaldı, oradan başla.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Dinle kardeşim, dinle!

YUNUS EMRE (İstanbul) – Oradan başla, masal anlatma.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Dinle! Gerçekler acıdır, dinle! Dinle!

YUNUS EMRE (İstanbul) – Can Atalay davasını anlat, Anayasa Mahkemesini anlat.

BAŞKAN – Sayın Emre, Sayın Emre, lütfen...

Sayın Grup Başkan Vekili, üyenizi, milletvekilinizi lütfen sükûnete davet edin.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Saygın olsa dinlersin, biz dinledik, birçok laf etti, biz de itiraz edebildik.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Gerçekleri anlattı o, senin gibi masal anlatmadı.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Ben, senin gibi itiraz etmeyeceğim, gerçekler acıdır.

Bir baktık, Binbaşı Cem Ersever çıktı, dedi ki: "Bu ilçeyi bir çete teslim aldı. İçinde asker var, siyasiler var, hâkimler var, savcılar var, herkes var; devlet yönetilemiyor." Allah Allah! Sonra kafasına iki tane kurşun sıkıp Hendek Otoyolu'na attılar. Devletin aklı vardı, eylemi vardı, bunların hepsini buluyordu değil mi? Nerede? Hâlâ belli değil ne olduğu. Peki, ne oldu biliyor musunuz? Sonra, bir yıl sonra Hakkâri Dağ ve Komando Tugay Komutanlığına bir komutan atandı, General Osman Pamukoğlu, dedi ki: "Oraya gittim, baktım ki birliklerimde askerin operasyon yapacağı silahı yok, Kanas silahlarını temin etmek için Kuzey Irak'ta aramızda para topladık, 50-60 tane temin ettik -hâlâ kitabı var, Kan Uyusu, bakın yani kendisi de televizyonlarda konuşuyor- askere alabildik, sonra operasyonlara çıktık, İkiyaka Dağlarında operasyon yapıyorduk, 500-600 kişilik PKK'lı teröristleri sardık, sonra Ankara'dan bir yerlerden haber geldi, mecbur çekilmek zorunda kaldık." Evet, devlet, geleneğiyle, aklıyla, operasyonlarıyla oradaydı; Allah Allah, biz niye göremedik ya?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Siz şah damarlarınızda kinini de göremediniz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Peki, arkadaşlar, şimdi, biraz önce değerli arkadaşlar, değerli hatipler "Anayasa Mahkemesi üyelerini kim seçti?" dedi. Geçmişte nasıl olduysa öyledir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Neye bağladınız? Biz anlamadık.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Şimdi, 90'lı yıllarda kim seçtiyse... Ben hakaret addederim; 90'lı yılların Anayasa

Mahkemesi kararlarını verenler, onu seçenlerin kölesi midir? Cevabını verin. Değildir. Ben o dönem de bu dönem de seçilen Anayasa Mahkemesi üyelerinin hukuki yetkinlik kapsamında seçildiğini düşünüyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – “Gayrimillî” ve “gayriyerli” diye isnat eden kim ya? “Terör örgütü üyesi” diyen kim ya? Sen değil misin? “Gayrimillî, gayriyerli” diyen kim? Sen değil misin?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Ama siz bugün bunların seçildiğini öyle iddia ederseniz, 90’lı yıllarda seçilenleri CHP’nin asli emir eri diye sayarsınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yok öyle. Ya, biraz mantığa gel mantığa.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Öyle değil, ben saymıyorum, ben seçilen bütün Anayasa Mahkemesi üyelerinin ettikleri yemin kapsamında hukuki yetkinliğe göre seçildiğini düşünüyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – O zaman kararına niye uymuyorsunuz? Yetkinse kararına niye uymuyorsunuz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yazık, gerçekten yazık ya! Ya insan biraz Aristo mantığı kullanır ya. Sen “gayrimillî” demiyor musun onlara?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – İtiraz etmeyin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Seçtiklerine “gayrimillî” demiyor musun sen?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Kendi Genel Başkanınıza saygı gösterin Gökhan Bey. Özgür Bey’e saygı gösterin, illa İmamoğlu’nu mu arayalım susmanız için? Başladın mı susmuyorsun, kendi Genel Başkanına saygı göster.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ulan, seni baban hâlâ serbest bıraktı mı ya?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Dinleyin, dinleyin.

Evet, değerli arkadaşlar, şimdi, 93 yılında kimlerin iktidarda olduğunu da biliyoruz.

YILMAZ HUN (İğdir) – Roboski’de kim iktidardı!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Şimdi, biraz önce arkadaşlar “Ya, biz Meclisi topladık, olağanüstü toplantıya çağırdık, diğer arkadaşlarımız girdiler, yoklamaya katıldılar ama AK PARTİ Grubu katılmadı, bu manada keşke katılsalardı, yoklamada bulunmadılar.” dedi. Valla biz burada bir sürü çok önemli kanun düzenlemesi yaparken muhalefetin katılmadığı birçok yoklamayı gördük. Kaç tanedir acaba, kaç tane? Meclis normal çalışma dönemi içerisinde çalışırken muhalefetin yoklama talebiyle kaç kere kapanmıştır acaba? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – İktidar partisi Meclisi çalıştırır, bunu da mı bilmiyorsunuz? Bak, biz iktidardayken nasıl çalıştıracamız, yakında göreceksiniz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bu, olağanüstü toplantı arkadaşlar. İç Tüzük 7’nci madde; olağanüstü toplantıyı kim talep ediyorsa çoğunluğu sağlamak zorundadır, nokta. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sağladık.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Peki, arkadaşlar, şimdi, Anayasa Mahkemesi bir karar verdi değil mi 1 Ağustosta, aslında, 22 Şubatta karar verdi de. 22 Şubatta, 22/2/2004’te verilen karar 1 Ağustosta yayınlandı. Acaba o gün kaç tane karar verildi 1 Ağustosta yayınlanan bu konuyla ilgili? Herkes 1 tane karardan bahsediyor, 2 tane karar verdi; biri 2024/43, diğeri de 2024/45. Hüküm kısımlarını okuyoruz, bir tanesinde hüküm kısmında dedi ki Anayasa Mahkemesi: “Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan Genel Kurula bildirilmesi işleminin iptali talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına...” Bu, 2024/45. Peki, 2024/43’te ne karar verdi?

MURAT EMİR (Ankara) – Tefrik edilen dosya için söyledi onu, çarpıtma.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - 2 tane dosya, numarası ayrı ayrı.

MURAT EMİR (Ankara) – Tefrik edildiği için, öbür dosya için söylendi o.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Diğerinde ne dedi arkadaşlar? Ben şimdi talebi okuyorum size. Demin, biraz önce dediler ya: “Anayasa Mahkemesi yok hükmünde tespit diye bir karar vermiş.” Allah Allah dedik. Ya, bir bakalım, gerçekten mi öyle olmuş dedik. Peki, talep ne? Talep konusunu okuyorum arkadaşlar size, iptal talebinin konusunu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu... Bakın, Şerafettin Can Atalay ve diğer avukatlarının dilekçe talep konusunu okuyorum arkadaşlar, lütfen dikkatlice dinleyin: “Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 30/1/2024 tarihli 54. Birleşiminde Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 3/1/2024 tarihli ve E.2023/12611, Değişik İş. 2024/1 sayılı kararının ekte gönderildiğine dair anılan Daire Başkanlığı yazısının okunması suretiyle Hatay Milletvekili Şerafettin Can ATALAY’ın milletvekilliğinin düşmesinin yok hükmünde olduğunun tespitine, Anayasa’nın Başlangıç kısmı ile 2., 6., 84., 95. ve 153. maddelerine aykırılığı nedeniyle iptaline ve yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi talebidir.” Tamam, talebi değerlendirmiş Anayasa Mahkemesi. Ne demiş?

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Siz yanlış başvuru da yapsanız Anayasa Mahkemesi bunu düzenleme yetkisine sahiptir. Anayasa Mahkemesi düzenleyebilir bunu. Biliyorsunuz, çarpıyorsunuz!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Anayasa üzerine yemin ettiniz, yemin ettiniz!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - “Talebi değerlendirdim. Milletvekili Şerafettin Can Atalay’ın milletvekilliğinin düşmesinin yok hükmünde olduğunun tespitine ve Anayasa’nın 85’inci maddesi uyarınca iptaline karar verilmesi talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına...” Nerede tespit? Nerede tespit? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Bir cümle önce ne demiş, bir cümle önce?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - “Senin talebini değerlendirmiyorum. Geçmişte verdiğim kararları tekrar ediyorum.” diyor. Ne tespitinden bahsediyorsun?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Geçmişte ne karar vermişler!

(CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Bağır! Bağır! Bağırın! Bağırın! Bağırın arkadaşlar, bağırın!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Yalan söylüyorsun, yalan!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Peki, arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi şu andaki gündemle ilgili olarak da kendi kararında ne diyor? İyi bakalım arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi kendi kararında ne diyor? Bakın, 26’ncı madde, hemen bakın, 2024/45, diyor ki: “TBMM Genel Kurulunun 30/1/2024 tarihli 54. Birleşiminde Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 3/1/2024 tarihli ve E. 2023/12611 sayılı yazısının Başkanlıkça okunmak suretiyle Genel Kurula bildirilmesi işlemi ile oluşan fiilî durum hakkında Anayasa Mahkemesince karar verilmesi mümkün değildir.” diyor.

YUNUS EMRE (İstanbul) – “Yaptığınız fiilî durum hukuksuz.” diyor, bunu niye söylemiyorsunuz ya. Yazık ya!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sizin de diplomanızı geri almaları lazım. Diplomanızı iade edin, iade. Hukuk diplomasını iade edin siz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Arkadaşlar, Anayasa Mahkemesinin buna benzer kararları neydi acaba geçmişte, değil mi? Yani aynı konu şimdi gündemine gelmiyor, geçmişte de gündemine gelmiş.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – İnsan bir konuyu böyle mi savunur arkadaş ya!

CUMHUR UZUN (Muğla) – Sayın Hatip, hükmün gerekçesi o değil.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bakın, arkadaşlar, 2021 yılında bir kararı var Anayasa Mahkemesinin, 2021/33 karar esas sayısı.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Zulmü savunuyorsun, zulmü savunuyorsun.

CUMHUR UZUN (Muğla) – Hükmün gerekçesinin sonunda karar var...

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Diyor ki Anayasa Mahkemesi: “İlgili milletvekilliğin düşmesinin yok hükmünde olduğunun tespiti ve Anayasa’nın 85’inci maddesi uyarınca iptali taleplerinin yetkisizlik nedeniyle reddine...” 2021’de söylemiş.

CUMHUR UZUN (Muğla) – O muhalefetin oyu, muhalif kararların gerekçesi o.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Vallahi utanç verici bir durum ya!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bakın, numara veriyorum, yalan söylemeyin! Al 2021/33, al, al. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CUMHUR UZUN (Muğla) – Muhalif oyların gerekçesi o. Anayasa Mahkemesinin gerekçesini okuyun.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Arkadaşlar, oy birliğiyle, oy birliğiyle; ne muhalefeti.

CUMHUR UZUN (Muğla) – Önceki karar, yanlış bilgi vermeyin, önceki karar. Anayasa Mahkemesinin gerekçesini okuyun.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – 2021 yılı kararı. Arkadaşlar 2021/33 sayılı Kararı’nda Anayasa Mahkemesi oy birliğiyle yetkisizlik nedeniyle reddetmiş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CUMHUR UZUN (Muğla) – Muhalefetin katıldığı önceki karar, şimdiki kararı, Anayasa Mahkemesinin gerekçesini okuyun.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bakın, 2020 yılında da bir yıl önce de oy birliğiyle yine yetkisizlik nedeniyle ilgili milletvekilinin talebini reddetmiş. Peki, üzerinden üç yıl geçti, ne değişti?

CUMHUR UZUN (Muğla) – Sayın Başkan, Anayasa Mahkemesinin gerekçesini okuyun.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – “Devamsızlık dolayısıyla.” diyor ona Anayasa Mahkemesi, öncesini de oku Sayın Güler. Bilmiyorsanız öğrenin, lütfen. “Devamsızlık nedeniyle.” diyor.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Evet, evet...

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Çarpıtmayın!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Çarpıtıyorsun.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ya, gerçekten hukuk adına, milletvekilliği adına utanç verici bir durum ya! Yanlış, çarpıtarak okuyorsunuz ya! Olacak iş değil bu ya!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Evet, okuyalım arkadaşlar...

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Çarpıtmayın! O karar devamsızlıkla ilgili, devamsızlıkla ilgili bir karar; onu da söyleyin.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Olacak iş değil ya, bırakın artık ya! Önemli bir şeyi konuşuyoruz burada, çarpıtarak bir hukukçu konuşuyor burada ya!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bakın, arkadaşlar...

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Yani hukukçu olduğunuzdan şüphe ediyorum.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlarım, müsaade eder misiniz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Bu kadar da olmaz ya!

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Hukukçu olduğunuzdan şüphe ediyorum bugün.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Arkadaşlar, Anayasa’nın...

BAŞKAN - Sayın Güler, müsaade eder misiniz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Anayasa Mahkemesi kararını okumayın, başka bir hikâye anlatın, dinleyim sizi.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – 2021’deki karar devamsızlıkla ilgili.

BAŞKAN - Müsaade eder misiniz. Sayın milletvekilleri, böyle bir müzakere usulü yok. Böyle bir müzakere usulü yok.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Böyle bir şey var mı?

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Sayın Başkanım, 2021’deki karar devamsızlıkla ilgili, desin ki “Devamsızlıkla ilgili.” biz alkışlayacağız

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, istirham ediyorum...

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Ama çarpıtırız “Çarpıttı.” deriz. Çarpıtıyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Bugün, Sayın Güler kürsüye çıkana kadar bütün hatipler konuştu ve kemaliedepile dinlendi.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Çünkü doğruyu konuştular, kimse çarpıtmadı. Böyle şey olur mu!

BAŞKAN - Sizden aynı hassasiyeti Sayın Güler için de göstermenizi bekliyorum.

Sayın Güler, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Arkadaşlar, demin dedi ya: “O devamsızlık sebebiyle.” Hemen okuyorum, bakın, Anayasa Mahkemesinin 2020/49 kararını; not al.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ya, günümüze gelin, bırakın onları ya!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – “Konu Musa Farisoğulları’nın milletvekilliğinin düşmesi, Anayasa’nın 84’üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca hüküm giydiğine dair hakkındaki kesin mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesi suretiyle gerçekleşmiştir. Dolayısıyla ilgili hakkında Anayasa’nın 85’inci maddesi kapsamında iptal talebine konu olabilecek Anayasa 84’üncü maddesinin birinci, üçüncü veya dördüncü fıkralarında sayılan sebeplerden dolayı, Anayasa Mahkemesinin inceleme yetkisinin bulunmadığı düşme sebebine ilişkindir.” Ne oldu? Ne oldu?

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Hayır, hiç de öyle değil!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Özür dile, özür dile, özür!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, AİHM’in görüşünü değiştirdi.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Bana söz verin, ben anlatayım, Bilal’e anlatır gibi size anlatayım. Söz ver, anlatayım!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Evet, hukukçuluğumu tartışıyoruz...

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Söz ver de anlatayım.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, Anayasa’mızın 6’ncı maddesi “Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir.” der, 11’inci maddesi “Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlar.” der

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – 153 ne diyor? 153'ü oku.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Anayasa'nın maddeleri herkesi bağlar mı? Bağlar.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Peki, Anayasa'mızın 154'üncü maddesinde yer aldığı gibi "Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir."

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Bir öncesi, bir öncesi...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Kaç kere söyledik bu temyiz incelemesi değil diye ya, temyiz incelemesi değildir diye kaç kere söyledik ya.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Kanunla gösterilen...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi Başkanı bile söylüyor aynı şeyi.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Ya, şunu açıkça söyleyin, lafı böyle gevelemeyin...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Temyiz incelemesi değil bu Sayın Başkan.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – "Anayasa Mahkemesi Türkiye'de yüksek yargı organı değildir, süper temyiz mercisidir, süper temyiz mercisi." deyin, "Anayasa Mahkemesi süper temyiz mercisi." deyin.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Değil zaten, değil diyoruz biz de zaten.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Anayasa'ya aykırılığı ancak siz söylersiniz, biz nasıl söyleyelim!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Anlattık, anlattık; anlattık anlamadınız mı Abdullah Bey?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Peki, Anayasa Mahkemesi Başkanı bundan bir ay önce yaptığı konuşmada, Başkanlıkta ne demiş arkadaşlar?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Şu ana kadar "AYM karar vermedi." dedin, şimdi karar verdi, bağlamıyor çünkü... Ne dediğinin farkında mısın?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Anayasa Mahkemesi Başkanı diyor ki: "Anayasa'nın Başlangıç bölümünde de kuvvetler ayrılığının 'medenî bir işbölümü ve işbirliği olduğu' ifade edilmiştir. Dolayısıyla anayasa koyucunun anayasal organların kendilerine verilen görevleri yerine getirirken birbirleriyle iş birliği içinde düzenli ve uyumlu çalışmalarını arzu ettiği görülmektedir. Anayasa'ya göre yasama, yürütme ve yargı organları arasında hiyerarşik bir ilişki olmadığı gibi yüksek yargı organları arasında da böyle bir ilişki yoktur. Her bir yüksek mahkeme, Anayasa ve kanunlarda kendilerine yüklenen görevleri yapmakla mükelleftir. Her birinin görev ve yetkileri, işleyiş biçimleri, kararlarının nitelikleri Anayasa ve kanunlarda açık biçimde düzenlenmiştir. Her birinin görevlerini, Anayasa ve kanunlarda kendilerine verilen yetki çerçevesinde, Anayasa ve kanunlara uygun şekilde yerine getirecekleri tabiidir." Peki, Anayasa Mahkemesi Başkanı böyle derken, Anayasa Mahkemesi geçmiş içtihatlarını da yok sayarak, şimdi Anayasa'nın 85'inci maddesine göre bu bir Parlamento kararı değildir.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – 153 nasıl? Anayasa 153'ü okur musunuz Abdullah Bey?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Anayasa'nın 84'üncü maddesi çok açık "Kesin mahkûmiyet hükmü Meclis Başkanına bildirilir." diyor. Okuma, diğer usuli işlemler...

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – 153'ü okur musunuz? Anayasa 153 ne diyor?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Peki, 85'inci maddesi 84'üncü maddeyi kapsam dışında bırakıyor yani "Kesin hükümle Mecliste bildirim ve okunmak suretiyle bir milletvekilinin milletvekilliği düştüğünde benim yetkim ve görevim yoktur." diyor.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Senin fakültedeki hocalarına yazık, hocalarına!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bir dakika daha Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – 153'ü okur musun? Anayasa 153'ü okuyabilir misin?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Peki, görevi ve yetkisi yoksa Anayasa Mahkemesi bu konuda dolambaçlı yolları izleyerek neden böyle bir yola girmiştir? Sorunun cevabı, bu sorunun cevabı verilmelidir. Dolayısıyla mevcut bugünkü genel görüşme noktasında da Anayasa Mahkemesinin...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Soru yok, cevap yok; Anayasa'yı uygulayın.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – ...öncelikle Anayasa'ya, Anayasa maddelerine uymadığını ve dolambaçlı yolları izleyerek kendi, yıllar önce verdiği içtihatlarını da yok saydığını burada ifade etmek istiyorum.

Yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, şimdi...

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Sayın Güler, AYM içtihat değiştirebilir, mahkemeler içtihat değiştirebilir; siz bunun farkında değilsiniz herhâlde. Anayasa Mahkemesi de dâhil her mahkeme içtihat değiştirebilir, lütfen onu da göz ardı etmeyin.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Merak ediyorum, Anayasa 153'ü okuyabilir mi sayın hatip? Anayasa 153'te ne yazıyor? Ben çok merak ediyorum.

BAŞKAN – Vallahi, bağırmayı ne zaman keserseniz ben o zaman devam edeceğim.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Sayın Başkanım, istirham ediyorum, Anayasa 153'ü okuyabilir mi?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan, sayın hatip yanlış bilgi vermiştir, düzeltilmesi gereken tarihî bilgileri yanlış vermiştir. Bu konuda, Meclis Başkanı olarak sizin müdahale etmeniz gerekiyor. Uğur Mumcu'nun katili kimdir? Sayın hatip açıklasın.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Bilmiyoruz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Eşref Bitlis'in katili kimdir? Sayın hatip açıklasın.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Bilmiyoruz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Uğur Mumcu'yla ilgili bir yargılama kararı var, Eşref Bitlis'le ilgili bir yargılama kararı var. Kurtlar Vadisi dizisinden senaryo okuyarak bir milletvekilinin dokunulmazlığı konusunu gündeme almanın âlemi nedir?

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ayrıca, burada kürsüde kan aktı, bir milletvekili dövüldü, kimse kemaliizzetle dinlemedi; siz de bilin efendim, bunu bilin. Siz o yüzden geldiniz, oraya oturdunuz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekillerinin kanı aktı orada. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan, siz de gerekli bilgilendirmeyi yine Parlamentoda başka zamanlarda yaparsınız, şimdi değil.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – İzin verin yapayım efendim.

BAŞKAN – Özel bir gündemle toplandık.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Tabii, olur efendim, memnuniyetle.

BAŞKAN – Bu özel gündem içerisinde Grup Başkan Vekilleriyle içeride yapılan mutabakatla ondan sonra oturumu yeniden açtık ve şimdiye kadar bu toplantıyı devam ettiriyoruz. Dolayısıyla, bu konuyla ilgili herhangi bir görüşünüz varsa bunu başka bir oturumda dile getirebilirsiniz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Peki efendim.

BAŞKAN – Ayrıca, 3 Sayın Grup Başkan Vekilinin söz talepleri var, teamül gereği bu talepleri karşılayacağız ama eğer çok zaruri bir şey değilse, özel bir satışma söz konusu değilse bu taleplerinizden vazgeçmenizi talep ediyorum ve bundan sonra görüşmelerimize devam ederek bu işi, toplantıyı tamamlamamızı talep ediyorum. Eğer Grup Başkan Vekilleri vazgeçmezse söz vereceğim.

Vazgeçtiniz mi?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Hayır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hayır.

BAŞKAN – Peki, yerinizden birer dakika söz veriyorum.

Buyurun Sayın Günaydın.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Amacım bu saatte yeni bir spekülasyon yaratmak değil ancak yirmi iki yıldır iktidarda olanların 90'lı yıllardaki cinayetleri peş peşe sayıp "Bunların sorumlularını bilmiyoruz." demesini tarihe not etmek üzere bir de ben tekrar edeyim: Yirmi iki yıldır neden araştırmadın, neden ortaya çıkarmadın, yoksa ortaya çıkmamasından bir yarar mı umdun? Sorum bu kadar basit. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar) İki, tabii yorumlarda farklılaşılabilir ama bir kararı bu denli yanlış okumak ancak marifetle mümkündür. 2024/45'in 31'inci maddesini okuyorum: "Eldeki talep bakımından da yukarıda yapılan açıklamalar dikkate alındığında hukuken var olmayan işlemle ilgili söz konusu talebin incelenebilmesine imkân bulunmamaktadır." Yani Anayasa Mahkemesi "Meclisin yaptığı işlem yok hükmündedir." diyor; bunu bile çarpıtmaya kalkışıyorsunuz. Allah ıslah etsin diyorum ya! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gülüstan Kılıç Koçyiğit, buyurun.

4.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten Sayın Güler'i dinlerken hayretle dinliyoruz. Hukuk mükteşebatını nerede aldığını, hangi hocalardan ders aldığını çok merak ettim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü çok açık ve net ortada sarıh olan bir AYM kararını bu kadar milletvekilinin gözünün içine bakarak, yetmedi, Türkiye halklarının gözünün içine bakarak çarpıttı. Evet, AYM içtihadından dönmüştür fakat bu Meclisin ve bu ülkede yaşayan her yurttaşın ve her kuruluşun görevi AYM kararını uygulamaktır. AYM ne diyor? "Meclisin Can Atalay'ın vekilliğini düşürmesi kararı yok hükmündedir." diyor, yok hükmünde. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Yani zaten olmayan bir karar üzerinden yeni karar alamaz ki "Yaptığın yoktur." diyor; hukuken yok, butlan, butlan. Sayın Güler, biliyor musun hukukta yok hükmünde. Onun için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Bülent Kaya, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, tamamlasaydık.

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, tamamlamadım ama...

5.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, şimdi, bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde dönem dönem hukuksuz kararlar bu kürsüde hararetle savunulduğu gibi, bu hukuksuzluklara karşı bu kürsüden de hakkı haykıran insanlar olmuştur ama tarih o dönemlerde bu haksız kararları savunanları utançla yazdığı gibi, o karara karşı onurlu direnenleri de yazmıştır. Bugünlerde de kimi utançla, kimi onurla karşılayacağını önümüzdeki günlerde Türkiye'deki 85 milyon insan açık ve net bir şekilde görecektir diyor, saygılar sunuyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, sözümüz yarım kaldı, lütfen...

BAŞKAN – Gülüstan Hanım, tamamlayın ama bir dakika...

4.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması (Devam)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamam Sayın Başkanım.

Çok cimri gördüm sizi gerçekten, diğer Meclis Başkan Vekillerimiz bu konuda en azından çok daha toleranslılar, onu söyleyeyim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sizi mi dinleyecek sabaha kadar? Deminden beri konuşuyorsun, zaten hep aynı şeyleri söylüyorsunuz, hep aynı şeyleri söylüyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi, son olarak şunu söyleyeyim: Bu Meclis tarihî bir kararla karşı karşıyadır ya üzerine düşen sorumluluğu yapacak ve Hatay halkının iradesinin tesisi için kendisini, elini taşın altına koyacak ya da yeniden bu Meclis darbenin bir paydaşı olacak. Biz DEM PARTİ olarak, bu darbeyi anlayışı, halkı, hakikati, vekilliği düşüren bu anlayışı reddediyoruz ve Sayın Güler'i de birazcık hukuk okumaya davet ediyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

6.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Şunu ifade etmek isterim ki bugün konuştuğumuz mevzunun aslı nereye dayanıyor? Can Atalay, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya teşebbüs suçundan on sekiz yıl kesinleşmiş hükme tabi bir kimse. (CHP ve DEM Parti sıralarından gürültüler)

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Yuh! Yuh!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ya, Engin Alan da aynı cezayı almıştı!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ve Yargıtay da yüksek mahkeme, Anayasa Mahkemesi de yüksek mahkeme.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Her yer Taksim, her yer direniş!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda usulüne uygun bir şekilde, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Anayasa'nın 84'üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında bu kesin hükmün Genel Kurula bildirilmesi suretiyle milletvekilliği sona ermiştir cezasıyla.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Her yer Taksim, her yer direniş! Her yer Taksim, her yer direniş! Gezi onurumuzdur, onurumuz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – 2 mahkeme kararı okuyorsunuz, bilmiyorsunuz zaten kararı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ve şunu ifade edeceğim: Bu konuyla ilgili 2'nci kez bireysel başvuru talebinde bulunanların talebi bu kararın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Gezi onurumuzdur, onurumuz!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Gezi terör eylemidir, terör!

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Meclisin bu bildirmeye dair bildirimimin iptaline ilişkin bir talebi olmuştur Anayasa Mahkemesine başvuruda bulunanların ve yürürlüğünün de durdurulmasını istemişlerdir. Anayasa Mahkemesi vermiş olduğu kararla, ağustosta yayınlanan Resmî Gazete'deki kararla her 2 talebi de reddetmiştir, hüküm cümlesinde her 2 talebi de reddetmiştir; çok net.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Yalan! Yalan! Yalan!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Yalan!

MURAT EMİR (Ankara) – Ya, ret yok, ret yok. Siz nasıl hukukçusunuz ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, Anayasa yargısına tabi tutulacak bir Parlamento kararı olmadığını Anayasa Mahkemesi gerekçelerinde de ifade etmiştir ancak arkadaşlar gerekçelerdeki bazı paragraflara takılarak hüküm cümlesini görmekten imtina etmektedirler. Bu noktada, her şey bedihi bir şekilde apaçıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

MURAT EMİR (Ankara) – Hükmü oku, hükmü oku.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Ya “Kararı tanımıyoruz.” deyin; kendinizi rezil etmeyin artık, daha fazla rezil olmayın.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Darbeden yargılanacaksınız, darbeden!

BAŞKAN – Devam edin, toparlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kimsenin Anayasa'yı ve kanunları dolanarak bir hükümlüyü, kesin hükümlüyü bu konuda masummuş gibi göstererek... Alınan mahkeme kararlarının ve Parlamentonun usulüne uygun bir şekilde burada, Mecliste 84'üncü maddenin ikinci fıkrası kapsamındaki bildiriminin görmezden gelinmesi apaçık hukuksuzluktur. Bu noktada bunun kayda girmesini talep ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Başkanının affettiği katilleri konuşalım.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Darbeci AKP! Biz seni selamlıyoruz.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz, bütün gruplar konuştu, İYİ Parti Grubu adına da Sayın Çömez'e söz verip gruplar adına yani Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini sonlandıralım yoksa bu işin sonu yok, sabaha kadar devam eder.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, orayı direkt uzattınız, gözümüzden kaçmadı. Direkt AKP Grup Başkan Vekilinin sözünü uzattınız.

BAŞKAN – Turhan Çömez, buyurun

7.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, hukukun üstünlüğünü, Anayasa Mahkemesi kararının ne kadar önemli olduğunu tartışmak yerine bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinin çok farklı tartışmalara sahne olduğuna ve Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün burada tarihî bir toplantı yaptık ve burada hukukun üstünlüğünü, Anayasa Mahkemesi kararının ne kadar önemli olduğunu tartışmak yerine maalesef çok farklı tartışmalara sahne oldu Türkiye Büyük Millet Meclisi. Bizler “Anayasa Mahkemesinin kararını tanıyorum, saygı da duymuyorum.” diyen anlayışı reddediyoruz. Bizler yüce mahkemenin kararına saygı duyulan ve ona uyulan bir iradeyi bu ülkede hâkim kılmak için siyaset yapıyoruz. Maalesef, böylesine önemli bir toplantı çok önemli tartışmalara sahne olurken ne yazık ki Meclisin zemini kana bulaştı. Tabii, biz, başta Sayın Genel Başkanımız olmak üzere, bütün muhalefet partilerinin temsilcileri delillerini ortaya koyarak, hukuki belgeleri ortaya koyarak, Anayasa'yı ve hukukun üstünlüğünü de ortaya koyarak, şu anda millet iradesinin cezaevinde tutulduğu bu anlayışı reddederek belgeleriyle milletimizle paylaştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Fakat maalesef, iktidar partisinin temsilcisi Grup Başkanı Sayın Güler bu argümanları kullanmak ve topluma gerçekleri anlatmak yerine tarihî birtakım anekdotlarla bu önemli toplantıyı geçiştirmeye çalıştı. Hakikaten anlamakta zorlandık, sadece ben değil, etrafıma da baktım, arkadaşlarımıza, hakikaten bu söylenenler hukuki bir zemine dayanıyor mu, bizi ikna edecek bir argüman var mı diye merak ettik, sadece ben değil, pek çok arkadaşım bunu anlamakta zorlanmış.

Bugün tarihî bir toplantı yapıldı, bütün milletin gözü önünde yapıldı bu toplantı ve er ya da geç millet iradesi demir parmaklıkların arkasından çıkacaktır ve millet iradesinin temsil edilmesi gereken yerde vazifesini yapacaktır ama bugün burada konuşulanlar tarih boyunca unutulmayacaktır ve Türk demokrasisi için bir ibret vesikası olacaktır.

VI.- GENEL GÖRÜŞME (Devam)

A) Ön Görüşmeler (Devam)

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın

milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/43) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına konuşmalar tamamlandı.

Şimdi önerge sahibi olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır'a söz veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu Parlamentoda seçilmiş milletvekilinin hak ve hukuku için yapmış olduğumuz olağanüstü toplantı çağrısına icabet eden tüm milletvekillerine teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, az önce AKP Grup Başkanı Sayın Abdullah Güler konuşurken anayasal gerekçeler bekliyordum, gerçekten Anayasa Mahkemesinin kararını ve Meclis Başkanının burada okuduğu kararı bir değerlendirmesini bekliyordum ama ilk on dakika öyle bir konuştu ki herhâlde saraydan gelen notları karıştırdığını düşündüm. (CHP sıralarından alkışlar) Ya da bugün hararetli tartışmalar ve saatin uzamasından dolayı toplantıları karıştırdığını düşündüm.

Sayın Başkan, öncelikle şunu söyleyeyim, bakın, Can Atalay'la ilgili, milletvekili olduğuna dair 3 tane Anayasa Mahkemesi kararı var. Bireysel başvuruyla ilgili birinci imzacı -ki Anayasa değişikliği- ilk imzacı kim? Sayın Recep Tayyip Erdoğan. Diğeri kim? Burada, Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşürülmesine ilişkin Yargıtay 3. Ceza Dairesi kararını okuyan Bekir Bozdağ ve Elitaş. İsimlere baktığımız zaman yıldızlar topluluğu gibi. Peki, gerekçede ne diyor? Sizin gerekçeniz, benim gerekçem değil. "Türkiye'de bireysel başvuru yolunun kabul edilmesi, bir yandan bireylerin sahip oldukları temel hak ve özgürlüklerin daha iyi korunmasını sağlayacak, öte yandan kamu organlarının Anayasa ve kanunlara daha uygun davranmasını sağlayacak." Yahu, sizin getirdiğiniz gerekçede bu var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sizin karşı çıktığınız...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Şimdi, bu Anayasa Mahkemesi 3 kez bu kararı vermiş ve maalesef ki "Yok hükmünde." diyorsunuz. Az önce yanınızda oturan Grup Başkan Vekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, yahu, diyor ki: "Can Atalay'la ilgili kesin hüküm var, hükümlü." diyor. Ciddi mi bu söylediğinde? Kendisi bir avukat. Can Atalay'la ilgili, Yargıtay 3. Ceza Dairesinde karar 28 Eylülde kesinleşti. Peki, Can Atalay ne zaman seçildi? 14 Mayıs'ta seçildi. Anayasa 83 bağlamında Can Atalay'ın dokunulmazlığı yok mu? Bu Meclis 3 milletvekili için de aynı pratiği yaşamadı mı? Nasıl bunu söyleyebiliyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Cevap vereceğim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Adalet Bakanı çıkmış "Bunun çözüm yeri Meclis değil." diyor. Ya, ben AKP Grubuna sormak isterim: Türkiye'deki tüm büyük krizlerde -bu Meclisin bombalanması dâhil- çözüm yeri Meclistir, Meclis. (CHP sıralarından alkışlar) Sormak istiyorum: Size göre bir zamanlar dost, yanınızda taşıyıp devleti teslim ettiğiniz bir yapı, MİT Başkanını tutuklamak isterken bu Mecliste yasa çıkararak durumu düzeltmediniz mi? Şimdi, Adalet Bakanı gelmiş "Bu sorunun çözüm yeri Meclis değil, Meclisin yapacağı bir şey yok." diyor.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Öyle demiyor, kararla ilgili söylüyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Arkadaşlar, kendimize gelelim. Bu Meclis 400 milletvekiliyle anayasa değiştirebiliyor, 360 oyla af çıkarabiliyor ve siz diyorsunuz ki: "Çözüm yeri burası değil."

Arkadaşlar, bakın, burada Bekir Bozdağ olsa söylenecek çok söz vardı ama Sayın Başkana söylüyorum, ben buradan Bekir Bozdağ'a iletmek üzere sizlere de söylüyorum: Anayasa Mahkemesinin hak ihlali verdiği bir kararı burada nasıl okuyabiliyor? Anayasa Mahkemesi, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesini muhatap alıp kararlarını oraya yollamasına rağmen Yargıtay 3. Ceza Dairesinin kararını okuyup nasıl muhatap olabiliyor ve en acısı Sayın Meclis Başkanı bu kararı neden okumuyor? (CHP sıralarından alkışlar) Neden okumuyor? Sayın Enis Berberoğlu kararında kim okudu? Mustafa Şentop okudu. Daha sonra ne oldu? Anayasa Mahkemesi hak ihlali kararı verdiğinde burada o kararı tekrar okudu, geldi milletvekili görevine döndü.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Yerel mahkeme kararını okudu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Peki, o gün milletvekilliğini düşüren bu Meclis, daha sonra ona bu hakları verdi. Pulları mı döküldü! Şimdi pullarınız mı dökülecek bu kararı tekrar verseniz! Ha, veremiyorsunuz.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Yerel mahkeme kararı yok, yerel mahkeme kararı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, maalesef ki önümüzde büyük bir kriz var. Bu Meclis 27 ve 28'inci Dönemde 3 arkadaşımızın milletvekilliğini düşürdü. 2'si dönembildi, 1'isi dönemedi ve şimdi bu anayasal krizi nasıl çözeceğiz?

Şimdi, diyorsunuz ki: "Ben karar vermiyorum." dedi Anayasa Mahkemesi." Anayasa Mahkemesi öyle demiyor bakın.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Ne diyor?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – "Hukuken var olmayan bir işlemle ilgili yani Meclis Başkanının okuduğu Yargıtay 3. Ceza Dairesinin kararıyla ilgili ben ne yapacağım? Meclis kör mü, sağır mı?" diyor, "Bu kadar net, açık bir karar verdin." diyor ve siz bunu getiriyorsunuz, burada nasıl yorumluyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Senin yorumun o. Hüküm oku, hüküm. Hükümde öyle bir şey yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sayın Başkan, diyor ki: "Türkiye Büyük Millet Meclisinde okunan o karar yok hükmündedir."

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Demiyor öyle bir şey.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Aynen de öyle diyor ama maalesef ki anlayamıyorsunuz.

Şimdi, burada bir karar vereceksiniz arkadaşlar, ya 600 milletvekilinin, bu Parlamentonun itibarını koruyacaksınız ya da var ya 3. Ceza Dairesine ayar verip "Anayasa Mahkemesini kapatın." diyen küçük ortağınız MHP, -bugün yok, MHP bugün yok- oradaki 50 milletvekilinin desteği için Meclisin itibarını ayaklar altına alacaksınız.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Usul esasa mukaddemdir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Siz, burada, vereceğiniz kararla Parlamentonun onurunu, anayasal zeminde duruşunu korumak zorundasınız.

Şimdi, bu hukuk hepimize lazım, yarın muhalefette olacaksınız; dünyada, Türkiye'de hiç kimse ömür boyu iktidarda kalmadı, yarın belki bir milletvekili arkadaşınızın başına bu olay gelecek, ne yapacaksınız?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Biz öyle davranmayacağız!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Kesinlikle öyle davranmayacağız çünkü biz Anayasa'ya bakacağız, Anayasa 83'e bakacağız, Anayasa Mahkemesi kararlarına, hukukun üstünlüğüne bakacağız. (CHP sıralarından alkışlar) Ama üzülerek

söylüyorum ki AKP Grup Başkanı Anayasa'dan, Anayasa Mahkemesi kararlarından başka her şeyi, her şeyi kullandı.

Şimdi, Meclis Başkanımız burada, ilk kararı, o ucube kararı okuyan Meclis Başkan Vekili Bekir Bozdağ yok. Sayın Başkan, gelin bir ayıba son verin; seçilmiş Hatay Milletvekili Can Atalay'ın milletvekili haklarını teslim edin. (CHP sıralarından alkışlar) Bu, Meclisin, sizin hukuki bir sorumluluğunuzdur. Arkanızda "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." diyor. Siz millet iradesini, 100 bin Hataylının oyunu koruyun Sayın Başkan. Küçük ortağınıza bakmayın, MHP'ye bakmayın, böyle bir günde bile yanınızda yok, yok. Var mı MHP? Nerede Devlet Bahçeli? Anayasa Mahkemesini kapatmak isteyen MHP nerede? Yok. 50 milletvekili için değil, 600 milletvekili, 85 milyonun iradesi için kararınızı verin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzülererek söylüyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 1876'dan bugüne kadar Parlamento deneyimi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ama son yıllarda anayasasızlığı, çevreyi, doğayı, toplantı yürüyüş hakkını, mezuniyetleri, milletvekillerinin dokunulmazlığını, Anayasa'yı ayaklar altına alan kararlar alınıyor. Maalesef, bu yüzyılda bir milletvekili hukuken esir alınmış durumda ama şunu bilin: Mesele esir düşmekte değil, mesele direnmekte. Bu Parlamento, 85 milyon direneceğiz, direneceğiz, direneceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Hukuksuzluğunuza karşı, hukuk tanımayan yapınıza karşı, bu kadar net gerekçeye karşı, gülmenize karşı bu Meclis, 85 milyon direnecek diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı bizzat ismini zikrederek, atıf yaparak, "Kesin hüküm nasıl oluyor?" dediği için onunla ilgili müsaadenizle bir açıklama yapmak istiyorum.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sataşma yok Sayın Başkan, sataşma yok.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sataşma yok Sayın Başkan, sataşma yok, sözünü tekrar etti.

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika, sataşmadan değil.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın (8/43) esas numaralı Genel Görüşme Önergesi üzerinde önerge sahibi olarak yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, açıklama yapmak istiyorum.

Şunu ifade ediyorum: Bakın, Yargıtay 3. Ceza Dairesinin kararı bireysel başvurunun neticelenmesinden önce kesinleşmiştir. Kronolojik olarak net bir şekilde ortadadır.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Zaten olmazsa başvuru yapılamaz. Kesinleşmeden başvuru yapılamaz zaten.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Vekil olmasa nasıl bireysel başvuru yapacak?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ve Anayasa'nın 14'üncü maddesi kapsamında olduğu için bu manada Anayasa Mahkemesinin daha önceki içtihatları da bu yöndedir.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Milletvekilliğini kazanması Yargıtay kararından öncedir Sayın Akbaşoğlu, onu unutmayın.

Milletvekili ne zaman seçilmiştir?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 14'üncü madde 84'üncü maddenin ikinci fıkrası kapsamında her zaman değerlendirilmiştir.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Milletvekili ne zaman seçilmiştir, onu söyleyin. Yargıtay kararından önce seçilmiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Anayasa dersinde sınıfta kalırsın, sınıfta!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu net bir durumdur. Bu konuda bu açıklığı getirmek istedim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Anayasa dersinde sınıfta kalırsın sen! Anayasayı nasıl geçtin ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Ne olur fazla uzatmadan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tabii.

BAŞKAN - Size de bir dakika yerinizden söz veriyorum.

9.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - İki dakika benim de bir hakkım ama şunu söyleyeyim: Evet, kesin hüküm var, "Milletvekili olamaz." dedi. 14 Mayıs'ta seçilen bir milletvekili dosyası Yargıtaydaysa, dosyası açıksa hakkında bir kesin hükümden bahsedilir mi? (CHP sıralarından alkışlar)

YUNUS EMRE (İstanbul) – Bahsedilemez!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 14'üncü maddeyle kesinleşmiş.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Hayır, onunla ilgili de Anayasa Mahkemesinin...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – O, milletvekili seçildiği anda dokunulmazlığa hak kazanır. Kaldı ki bakın Sayın Başkan, Anayasa Mahkemesi bireysel başvuruyla ilgili 26 Eylül'de bir açıklama yaptı, dedi ki: "5 Ekim'de karar vereceğiz." Yargıtay 3. Ceza Dairesi ne yaptı? Bir yıl sonra dosyayı onadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, o Daire ve üyelerine buradan seslenmek istiyorum: Hani Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında suç duyurusunda bulundu ya o mahkeme üyeleri, onlar neyin farkında değil biliyor musunuz? Hukuken bir darbe girişiminde bulunuyorlar bu Parlamente'ye karşı. Bir gün yeri ve zamanı geldiğinde yargılandıklarında "Yüce Divan" sıfatıyla Anayasa Mahkemesi onları yargılayacak, bunu bilsinler.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, bu çok açık bir tehdittir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, ama olmaz ki! Akşama kadar bunu mu dinleyeceğiz Başkan?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Anayasa hükmünü okudu ya!

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, bir dakika yerinizden söz vereceğim ama son söz, bir daha vermiyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Başkan, olmaz ki bu.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bize bir dakikayı bile vermediniz Başkan ya! Sataşma yok, bir şey yok.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir sataşma yok Başkanım.

10.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, bakın, bu çok açık bir şekilde talihisiz ve hiçbir şekilde kabul edilemeyecek bir tehdide ve şantajla ilişkin açıklamayı milletin huzurunda reddediyor ve kınıyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Keşke o reddi Anayasa Mahkemesi üyeleriyle ilgili suç duyurusunda da yapsaydın. Keşke Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında suç duyurusunda bulunulduğunda da bu kadar sert çıksaydın.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Ya, merak etme, seni yargılarken dediğin gibi yargılarız; rahat ol Akbaşıoğlu, rahat ol.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, şunu ifade ediyorum: Bu konuda, biz daha önceki tartışma konularıyla ilgili de müdellel bir şekilde açıklamalarımızı yaptık, bütün kamuoyu bunları açık ve şeffaf bir şekilde izledi. Dolayısıyla bu konuda Can Atalay'la ilgili verilen karar Meclise kesin hükmün iletilmesi ve Genel Kurula bildirilmesiyle neticelenmiş ve kapanmış, milletvekilliği hakkı bir şekilde, hukuka uygun bir şekilde düşürülmüştür.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Ya, yalan söyleme! Yalan söylüyor ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika, söz vereceğim.

Değerli arkadaşlar, bütün partiler bu konuyla ilgili pozisyonlarını ifade ettiler. Grup Başkan Vekillerinin bu son sözlerinin kayda geçmek için söylenmiş sözler olduğunu hepimiz biliyoruz. Dolayısıyla, son olarak Sayın Başarır'a söz vereyim ve bu konuyu kapatalım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, ben de istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, bir dakika da size söz vereceğim.

11.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, ben Yargıtay üyelerini, 3. Ceza Dairesini niye tehdit edeyim?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sen hâkimleri tehdit ediyorsun ya, basıyorsun ya mahkeme salonlarını! Mahkeme salonlarını basıp hâkim tehdit ediyorsun ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir, Anayasa Mahkemesi bir karar vermiş, o karara ilişkin suç duyurusunda bulunan Yargıtay üyeleri mi tehdit de bulunuyor, ben mi buluyorum?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Mahkeme salonlarını basıp hâkimleri iyi tehdit ediyorsun! Sen alışkınsın tehdit etmeye, alışkınsın!

Ya, Gökhan Bey, bakın, lütfen, Genel Başkanınız var, İmamoğlu'nu mu aramayalım! Lütfen, bir susun, rica ediyorum!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sana lazım olacak! Bak, sana lazım olacak! Sen dinle, sana lazım olacak bunlar, özellikle sana lazım olacak! Bunu unutma, özellikle sana lazım olacak! Özellikle sana lazım olacak! Bak, bunları iyi dinle, iyi dinle sen!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – İmamoğlu'nu mu arayalım yani!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, susturur musunuz şunu lütfen!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, böyle müzakere olmaz.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – İmamoğlu'nu mu arayalım!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – “Özellikle sana lazım olacak.” bu lafı unutma, bugünü de unutma! Özellikle sana lazım olacak babanla beraber hem de babanla beraber!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Başarır, lütfen sözünüzü tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, şimdi, açıkça, Akbaşıoğlu bir anlamda provokasyon yapıyor.

MEHMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Provokasyonu siz yaptınız, siz yapıyorsunuz!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Provokasyonu siz yapıyorsunuz! Mahkeme salonunu basan bize hukuk anlatamaz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben Yargıtay üyelerine anayasal bir uyarıda bulunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlelerim.

BAŞKAN – Tamam yani tehditte bulunmadığınızı söyleyin, kayda geçsin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, kime tehditte bulunacağız? Eğer bir tehdit varsa Yargıtay 3. Ceza Dairesi oturduğunuz koltuğa tehditte bulunuyor, bu Meclise tehditte bulunuyor; bir milletvekilinin anayasal haklarını çiğniyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bence siz bu uyarıyı bana değil, 3. Ceza Dairesine yapın, “Demokrasiye tehditsiniz, tehditte bulundunuz.” deyin.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit, buyurun.

12.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, gerçekten bir garabetin içindeyiz. Bu kadar açık bir AYM kararı var, herhâlde hepimiz okuma yazma biliyoruz, vallahi Türkçeyi de iyi biliyoruz ama okuduğumuz şeyi bu kadar çarpıtarak anlatan bir iktidar grubu gerçeğiyle karşı karşıyayız. Beğendikleri karar çıkınca yerli ve millî yargı oluyor, yerli ve millî AYM oluyor; beğenmedikleri karar çıkınca da terörist AYM oluyor, Yargıtay gidiyor, onların hakkında suç duyurusunda bulunuyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – O size ait, o değerlendirme sizin değerlendirmeniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Biz şunu söyleyelim, bakın: AYM, en çok bizim hakkımızda haksız, hukuksuz kararlar vermiştir ama bu kararı bihakkın doğrudur. Hatay halkının idaresini savunan bu kararın arkasında bu Meclis durmalıdır, yoksa duranları da tarih yazacak, bu karara meydan okuyup darbe yapanları da yazacak; hepinizi yazacak, bunu unutmayın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu nedenle Hatay halkının idaresine bütün milletvekillerinin kulak vermesi çağrısını buradan yinelemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

VI.- GENEL GÖRÜŞME (Devam)

A) Ön Görüşmeler (Devam)

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Anayasa Mahkemesinin Şerafettin Can Atalay'ın

milletvekilliğinin düşmesi işlemiyle ilgili vermiş olduğu kararı doğrultusunda TBMM'nin tutum ve davranışının belirlenmesi, yaşanan bu durumun sebeplerinin tespit edilmesi ve benzer durumların önlenmesi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/43) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, genel görüşme önergesi üzerindeki ön görüşme tamamlanmıştır.

Şimdi genel görüşme açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunacağım.

Genel görüşme açılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Değerli arkadaşlar, Divanda ihtilaf olduğu için elektronik oylamaya başvuruyoruz.

Oylama için iki dakika süre veriyor ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, yapılan elektronik oylama sonucu genel görüşme yapılması kabul edilmemiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, olağanüstü toplantı konusu üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Şimdi, Başkanlığımıza ulaşmış, İç Tüzük'ün 7'nci maddesine göre verilmiş olan, yeni bir önerge vardır, onu okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Önergeler (Devam)

2.- CHP Grubunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına devam etmesine dair İç Tüzük'ün 7'nci maddesine göre verilmiş önergesi (4/72)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Olağanüstü toplantı gündeminin tamamlanmasının sonrasında İç Tüzük'ün 7'nci maddesinin son fıkrası uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına devam etmesini arz ve teklif ederiz.

Murat Emir	Gökhan Günaydın	Ali Mahir Başarır
Ankara	İstanbul	Mersin
Mehmet Tahtasız	Sibel Suiçmez	Aliye Timisi Ersever
Çorum	Trabzon	Ankara
İsmet Güneşhan	Umut Akdoğan	Aşkın Genç
Çanakkale	Ankara	Kayseri
Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu	Mustafa Sarıgül	Süreyya Öneş Derici
İstanbul	Erzincan	Muğla
Aysu Bankoğlu	Müzeyyen Şevkin	Özgür Karabat
Bartın	Adana	İstanbul
İbrahim Arslan	Cumhur Uzun	Gökhan Zeybek
Eskişehir	Muğla	İstanbul
Cavit Arı	Eylem Ertuğ Ertuğrul	Sururi Çorabatır
Antalya	Zonguldak	Antalya

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oylamanın açık oylama şeklinde yapılmasına dair bir önerge vardır. Bu önergeyi de okutup imza sahiplerini arayacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Çalışmalara devam dilekçesinin oylamasının açık oylama şeklinde yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Emir, Ankara? Burada.

Gökhan Günaydın, İstanbul? Burada.

Ali Mahir Başarır, Mersin? Burada.

Mehmet Tahtasız, Çorum? Burada.

Aliye Timisi Ersever, Ankara? Burada.

Sibel Suiçmez, Trabzon? Burada.

İsmet Güneşhan, Çanakkale? Burada.

Ömer Fethi Gürer, Niğde? Burada.

Hasan Öztürkmen, Gaziantep? Burada.

İbrahim Arslan, Eskişehir? Burada.

Cevdet Akay, Karabük? Burada.

Deniz Demir, Ankara? Burada.

Hikmet Yalın Halıcı, Isparta? Burada.

Aşkın Genç, Kayseri? Burada.

Metin İlhan, Kırşehir?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN - Metin Bey burada.

Tahsin Ocaklı, Rize? Burada.

Gökhan Zeybek, İstanbul? Burada.

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu, Manisa? Burada.

İsmail Atakan Ünver, Karaman? Burada.

Türkan Elçi, İstanbul? Burada.

Özgür Ceylan, Çanakkale? Burada.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını arayacağız.

Açık oylamanın elektronik sistemde yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Elektronik cihazla oylamaya geçeceğiz.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, açık oylama tamamlanmıştır.

Açık oylama tutanağı gelmiştir.

Şimdi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına devam etmesine ilişkin önerge açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:442
Kabul	:198
Ret	:244 (*)

Kâtip Üye
Mustafa Bilici
İzmir

Kâtip Üye
Mahmut Atilla Kaya
İzmir”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu sonuca göre çalışmalara devam edilmesine dair önerge kabul edilmemiştir.

Gündemde bulunan konuları sırasıyla görüşmek için Anayasa ve İçtüzük gereğince 1 Ekim 2024 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.04

XII.- KOMİSYONLAR BÜLTENİ

1.- 01/07/2023-31/12/2023 tarihleri arasında komisyona gelen, komisyondan çıkan ve 31/12/2023 tarihinde komisyonda bulunan Cumhurbaşkanlığı teklifleri, kanun hükmünde kararname ve milletvekili teklifleri ile tezkereler (II)^(*)

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(*) II’nci Komisyonlar Bülteni tutanağa eklidir.